

VALENTÍN KIBALČIČ

CHCEM SA STAŤ DOKONALEJŠÍM!

DUCHOVNÁ PRÍRUČKA PRE MLÁDEŽ

VYDAL

SPOLOK SV. VOJTECHA V TRNAVE

1944

VALENTÍN KIBALČIČ

CHCEM SA STAŤ DOKONALEJŠÍM!

DUCHOVNÁ PRÍRUČKA PRE MLÁDEŽ

VYDAL SPOLOK SV. VOJTECHA V TRNAVE 1944

Nihil obstat

Dr. Paulus Žiška,
 censor.

Nro 4017/1944.

Imprimatur.

Tyrnaviae, die 4. julii 1944.

Mons: Josephus Minarik,
 vicarius generalis.

CHCEM SA STAŤ DOKONALEJŠÍM!

Zaiste i ty chceš byť dobrým, pobožným, čestným, obetavým, čistým, pracovitým, skromným, poslušným, prívetivým a veselým,

pretože takých Pán Boh najviac ľúbi a im pomáha,
pretože takých i ľudia milujú a ctia,
pretože takí sú najšťastlivejší,
pretože takí najľahšie sa dostanú do Kráľovstva nebeského.

A staneš sa i ty takým, ak sa budeš usilovať každý deň riadne sa spravovať.

Každý deň vykonaj čo len časť toho dobrého, čo je napísané v tejto knižočke. Ona ťa naučí, ako sa staneš milým Pánu Bohu a ľuďom. Ona ti ukáže cestu, ako sa stať lepším a šťastlivejším.

Povedz sám sebe:

Ja chcem byť lepším,
ja musím byť lepším,
ja môžem byť lepším!
Bože, pomôž mi!

Č a s ť I.

PRAMENE MILOSTÍ BOŽÍCH.

Drahý mladík a dievča!

Prv než poznáš, čo máš každý deň robiť, aby si sa stal lepším, Bohu i ľuďom milým, musíš vedieť a vždy pamätať na dôležité veci, ktoré sú k tomu najpotrebnejšie.

Istý chlapec urobil akúsi škodu.

— Nuž, a prečo ty na svete žiješ! — skričala matka na neho.

— Ja žijem na to, aby som pásol husi, — odpovedal múdry Janko.

Malý Janko vedel dať priliehavú odpoveď. Ale či ty vieš odpovedať na otázku: prečo žiješ, prečo dal Pán Boh človeku život?

Tak počúvaj! Žiješ tak, ako i každý človek tu na zemi preto, aby si

Boha poznal,
Boha miloval,
Bohu slúžil

a tak spasený bol, t. j. po smrti mal v nebi šťastný a večný život.

B o h a p o z n á š, ak budeš na celý svet pozerať s obdivom, aký je on krásny, ako

rozumne samým Pánom Bohom pre ľudí je stvorený. Ak sa budeš v škole usilovne učiť katechizmus, bibliu a čítať sväté knihy. Boha poznáš, ak budeš v kostole pozorne poslúchať kázeň-slovo Božie. A mimo toho i sám požiadaš občas duchovného otca o nábožné poučenie. A tak sa dozvieš, že

Boh je nekonečne dobrý,

Boh nesmierne nás miluje,

Boh je náš Otec nebeský.

A Otcom nebeským istotne je, lebo:

stvoril tvoju dušu i telo,

stvoril pre nás krásnu zem a všetko, čo je tu.

On dáva tebe i každému človeku život i zdravie, dáva slnko, teplo i chlieb. On poslal k tebe anjela strážcu, ktorý ťa ochraňuje a k dobrému vedie. On soslala s neba milosti medzi ľuďmi, aby im tak pomohol v dobrom nažívať a tak si nebo zaslúžiť.

Ale nielen to. On dal nám všetkým Matku nebeskú, prečistú Pannu Máriu a sám za nás umrel na kríži.

Za to všetko musíš byť Pánu Bohu veľmi povďačný. Musíš Boha milovať, Boha o všetko prosiť a Jemu slúžiť.

B o h u s l ú Ź i š, ak Boha poslúchaš, konáš podľa Jeho svätej vôle a budeš vždy a všade spravovať sa tak, ako si to Pán Boh od všetkých ľudí praje.

Pán Boh nežiada od teba nič iného, ako to, čo stojí v Desatoru, čo nám káže v päť cirk. prikázaniach, čomu nás učí Slovo božie v kostole.

Jedným slovom, vôľu Božiu obsahuje celá náuka našej sv. Cirkvi.

Preto Pán Boh ustanovil na zemi len jedinú sv. Cirkev katolícku, ktorá má poučovať všetkých ľudí o tom, čo od nás tu na zemi žiada sám P. Boh. Taktiež má nám pomáhať plniť vôľu božiu, dobre konať a nebo si zaslúžiť.

Kto Boha miluje, kto Bohu slúži, ten dušu svoju spasí. A spasí dušu znamená, zaslúžiť si nebo, prísť po smrti do kráľovstva nebeského a tam naveky šťastne žiť.

Tu na zemi máme kráľovstvo pozemské, tam v nebi kráľovstvo nebeské.

Tu na zemi nežijú ľudia večne, ale len krátky čas. A tento krátky čas P. Boh určil každému na to, aby si mohol zaslúžiť nebo dobrým a pobožným životom.

Tu na zemi nemáme sa vždy dobre. Niekedy dobre, niekedy zle. Tak isto i ľudia sú tu dobrí i zlí. Dobrí držia s Pánom Bohom, s Cirkyou, s Ježišom Kristom i s prečistou Pannou Máriou, s Anjelom strážcom i so svätými. Snažia sa byť vždy lepšími, dobre robiť a žiť podľa pravdy.

Zlí ľudia nerobia dobre, nesnažia sa ani stať sa dobrými, ani s Pánom Bohom nedržia. To sú spoločníci, sluhovia čertovi.

Na druhom svete, po smrti, tak nebude.

V budúcom večnom živote nebudeme sa mať raz dobre, raz zle. Ani nebudú tam dobrí i zlí ľudia pospolu, ale budú len dobrí — v nebi, len zlí — v pekelnnej tme. Pre dobrých je len kráľovstvo nebeské, pre zlých len pekle.

Ľudia tam nebudú žiť len krátky čas ako tu na zemi, ale večne, bez konca, lebo smrti už nebude. Bude len:

Kráľovstvo nebeské — to je večný život, šťastný a dobrý,

Kráľovstvo pekelné — t. j. večný život, ale nešťastný a prekliaty.

V Kráľovstve nebeskom sú ľudia dobrí i pobožní spoločne s Pánom Bohom, s Bohorodičkou, s anjelmi i so svätými.

Dobrym tam vždy bude dobre.

V Kráľovstve pekelnom sú ľudia nedobrí, malej viery, bezbožníci a všetci tí, ktorí zomreli bez spovede v ťažkých hriechoch. Tam sú oni s čertom i s jeho zlými anjelmi.

Zlým tam vždy bude zle.

Príslovie hovorí: „Kto neslúži Bohu, klania sa čertovmu rohu.“

Preto, milá mládež, drž len s Bohom. Bez Boha niet šťastia ani tu na zemi ani tam na druhom svete. „Bez Boha ani hnúť.“ Miluj vrúcne a slúž Pánu Bohu!

Konaj dobre, snaž sa len ku dobrému, drž sa len dobrých. A pamätaj vždy, že ten je dobrý, kto miluje dobré; že to je skutočné dobro a opravdivé zlo, čo sv. naša Cirkev pokladá za dobré alebo zlé.

To ostatné je len zdanlivo dobré alebo zlé, ako napr. chudoba a bohatstvo, zdravie a choroba, atď.

Tu na zemi dáva ti Pán Boh dosť času, aby si sa mohol na večný život pripraviť a zaslúžiť si nebo.

— „Jedno je potrebné — spasíš svoju dušu.“ —

Zachrániš si dušu, — všetko si zachrániš.

Stratíš dušu, — všetko si stratíš.

Preto nemrhajme zbytočne čas! Pracujme pre svoju dušu. Robme len dobre. Robme len podľa vôle Božej, robme len to, čo Pán Boh, čo svätá naša Cirkev od nás žiada.

„Akže tu nadarmo stratíš čas,
tak tam naveky stratíš nebo.“

— Boh ti dal tento život, aby si Ho vrúcne miloval. —

Ale ty zaiste miluješ Boha. Chceš Jemu slúžiť i dušu svoju spasíš. Chceš sa pridržiavať dobrých a sám byť dobrým, vždy lepším. Ale všetko toto nie je ľahké. Sám Pán Ježiš povedal: „Kráľovstvo nebeské násilne sa dobýva.“ Aby sme mohli Bohu slúžiť, musíme sa usilovať za spásu duše bojovať a v dobrom vždy vydržať. Lebo čert je chytrý, jeho nástrahy sú mocné a my sme veľmi slabí.

Preto musíš hľadať pomoc, sbierať sily a snažiť sa získať duchovnú múdrosť.

A kdeže sa o to všetko obrátiš, ak nie k Tomu, ktorý je Všemohúci a bez vôle ktorého nič na svete nemôže sa stať?

„Lebo bezo mňa nič nemôžete činiť.“ — povedal Pán Ježiš. A tak tomu v skutočnosti i je. Bez pomoci Božej nič nemôže na zemi žiť. Nemôže mať život naše telo a tým menej naša duša.

Túto pomoc Pán Boh každému dáva, lebo je nekonečne dobrý. Boh ťa veľmi miluje a vždy ti len k dobrému pomáha. Keď si sa narodil, hneď soslal k tebe s neba Anjela Strážcu. Tento anjel stále pri tebe stojí, v tvojom srdci dobré city rozpaľuje, teba na dobré myšlienky privádza a vždy ťa k dobrému pobáda. Ale okrem toho Pán Boh ti s neba ešte zvláštnu pomoc dáva. A táto pomoc volá sa milosť Božia.

Milosť Božia je:
pomoc s neba od Pána Boha pre tvoju dušu, aby ona mohla byť dobrá a nebo si ľahko zaslúžila.

Táto pomoc je najhlavnejšia, lebo bez nej duša tvoja nemôže ani dobre a nábožne žiť, ani nijakú zásluhu pre nebo mať, ani kráľovstvo nebeské si zaslúžiť.

Bez dažďa tráva nevyrastie. Dážď pre dušu — to milosť Božia.

Bez peňazí ničoho nedostaneš. Peniaze pre dušu — to milosť Božia.

Bez koňa ďaleko nezájdeš. Kôň pre dušu — to milosť Božia.

Pretože milosťou Božou oživiš ako dažďom dušu, kúpiš ako za peniaze nebeské zá-

sluhy, dôjdeš ako na koni do kráľovstva nebeského.

Milosť Božia sladkou, nebeskou silou tiahne nás k Bohu, poskytuje duši posilu, aby sa duša nepoškvrnenou zachovala medzi špinou tejto zeme, alebo ak z krehkosti upadla, aby znova povstala zo špiny hriechu.

A hoci milosti Božie sú, ako vidíš, tak nesmierne cenné, jednak Pán Boh pre svoju dobrotu ich každému človeku dáva. Sám posielal ich ľuďom, dáva ich cez sv. Cirkev, cez ruky prebl. Panny Márie a všetkých svätých. Hoci dáva veľmi mnoho, dáva všetko zadarmo. Len jedno od nás žiada Pán Boh, aby sme:

o milosti sa starali,
milosť hľadali,
o milosť prosili,
s milosťou spolupracovali.

A preto tvoja prvá, najhlavnejšia povinnosť je:

s t a r a ť s a o m i l o s ť B o Ź i u.

Istý gazda stratil všetko pri veľkom požiari. Keď prišiel spovedať sa k sv. Jánovi Zlatoústemu, ponosoval sa, že ostal mu len oči na oplakanie svojho nešťastia.

— Stratil si aj milosť Božiu? — opýtal sa ho svätý.

— Nie, tá mi ešte zostala, — odpovedal gazda.

— Nuž, ak máš milosť Božiu, tak máš všetko, — potešil ho svätý.

Áno, drahý mladík i dievča! Ak máš milosť Božiu, máš všetko: nebo si zaslúžiš, dušu svoju spasiš a dobrým, vždy lepším sa staneš. Ak milosť Božiu zanedbáš, milosť Božiu stratiš, — všetko stratiš — i dušu svoju zatratíš.

Mudrcov od východu jasná hviezda viedla k malému Ježiškovi. My máme inú skvelú hviezdu, a to je milosť Božia. Keď milosť Božiu verne nasledujeme, isto dôjdeme k Pánu Ježišovi.

Preto ochraňuj si milosť Božiu, hľadaj i sbieraj ju, užívaj všetko to, čo môže v tvojej duši milosť Božiu rozmnožiť.

Ak chceš mať jahody alebo ovocie, tak zájdeš do lesa a nasbieraš si. Alebo vylezieš na strom a natrháš si. Ak chceš mať vodu, ideš k studni alebo k potoku a načrieš si... Tak isto ak chceš mať milosť Božiu, musíš ísť k potoku, k prameňu, v ktorom táto milosť tečie ako voda, a kde môžeš načerpať veľmi mnoho milosti pre svoju dušu.

Tieto pramene sú:

1. Modlitba
2. Svätá omša
3. Sv. spoveď
4. Sv. prijímanie.

V týchto svätých žriedlach nájdeš tebe potrebnej pomoci i sily a z nich naučíš sa duševnej múdrosti. Ony teba milosťou upevnia, aby si bol schopný bojovať za spasenie

svojej duše, aby si mohol v dobrom vytrvať,
a stal sa dobrým a vždy lepším.

Bez modlitby, svätej omše
spása duše nemožná.
Bez spovede, prijímania
V peklo cesta jediná.

Preto pozorne čítaj to, čo nasleduje o
týchto svätých veciach.

Modlitba.

Modlitba — je rozhovor. Keď sa modlíme k Bohu, rozprávame sa s Pánom Bohom. Keď sa modlíme k prebl. Panne, shovárime sa s Matkou Božou, keď ku svätému, tak je to rozhovor so svätým.

Pán Boh, Ježiš Kristus ťa nesmierne miluje, Panna Mária tak isto. Oni chcú s tebou sa shovárať a prihovárajú sa často k tvojmu srdcu a svedomiu.

A akože ty môžeš s nimi hovoriť? Ako im môžeš ďakovať za všetku milosť a všetky dobrodenia? Toto činiš len dobrou, horlivou modlitbou.

— Dobrá modlitba dostane sa do neba — nedobrá padá na zem ako kameň.

Preto, aby tvoja modlitba bola dobrá, nesmieš pri modlení byť roztržitým, ale pozorným. Musíš vnímať obsah modlitby, musíš myslieť len na Boha a svoju myseľ obracať len k Bohu.

Neponáhľaj sa. Daj pozor tiež na dobré vyslovovanie slov a viet a na dôstojnú polohu tela.

„Pred modlitbou priprav si dušu, — ho-

vorí Písmo sväté, — a nebuď ako človek, ktorý pokúša Boha.“

Jedným slovom, nemáme sa modliť len ústami, ale, čo je hlavné, dušou. Kto len nazpamäť hovorí modlitby, ale pri tom vôbec nemyslí na Boha, ba možno i nepotrebnými, celkom svetskými myšlienkami sa zaoberá, ten Boha iba uráža.

Chráň sa takej modlitby. Radšej menej sa modliť, ale dobre.

Modliť sa znamená pozdvihnúť si srdce k Bohu, aby sme ho chválili, ďakovali mu, prosili o milosť alebo odprosovali ho. Preto modlitba je:

Chváliaca — Chvála Bohu! —

Ďakujúca — Ďakujem Tebe, Bože! —

Prosebná — Daj, Bože! —

Kajúcna — Bože, odpusť mi!

Prečo sa nám treba modliť?

Lebo to Boh prikazuje,

lebo modlitba dvíha nás k nebu a spojuje nás s Bohom;

lebo posilňuje nás proti zlému a pomáha k dobrému. Prináša potechu v zármutku a v biede.

Preto modlitba je tvojou prvou povinnosťou.

Bez modlitby nebudeš milý Pánu Bohu.

Bez nej nedostaneš sa do neba.

Bez nej nestaneš sa dobrým a lepším.

Je síce možné, že budeš i bez modlitby telesne zdravý, že budeš mať čo jesť a čo na

seba obliecť. Je možné, že tu na zemi nepocítiš nijakého väčšieho nedostatku, ale len preto, lebo tu na zemi Boh dáva všetko dobrým i zlým. I prvým i druhým slnko svieti, pre všetkých naraz rastie na poli chlieb.

Ale duša tvoja bez modlitby v poriadku nebude. Ona oslabne, stratí sily a bude ako mŕtva, lebo bez modlitby ťažko dosiahne milosti Božej. Ona nebude mať v sebe duchovného života a pri prvom väčšom pokušení upadne hneď do ťažkého hriechu.

— Bez Božieho požehnania márne naše namáhania. — Len modlitba udržuje dušu v milosti Božej. Len modlitba ako rosa osviežuje, posilňuje dušu a dáva jej život nebeský.

Preto i Pán Ježiš hovorí: „Bedlite a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia.“

V istom meste vo Francúzsku žil neverecký starosta, ktorý vychovával deti podľa svojich bezbožných zásad.

— Pozrite, — povedal istej dedinčanke, — moje deti nemajú vieru, nemodlia sa, a predsa sú zdravé, statočné a dobre vyzerajú...

Zbožná chytrá dedinčanka však hneď bola hotová s odpoveďou:

— Pozrite, pán starosta, moje ošípané tiež nie sú pokrstené, nemodlia sa, a sú ešte tučnejšie ako vaše deti.

Neverecký starosta odišiel zahanbený.

Veru, kde niet viery a modlitby, tam vyrastú ošipané, ale nie opravdiví Iudia.

Každý dobrý chlapec a dievča je povinný vedieť nazpamäť aspoň:

Modlitbu k Otcu Nebeskému — „Otče náš“,

modlitbu k preblahoslavenej Panne Márii — „Zdravas“,

modlitbu „Verím“, v ktorej je všetko krátko napísané, čo máme veriť,

Desatoro, z ktorého poznáme vôľu Božiu, 5 cirkevných prikázaní, v ktorých Pán Boh hovorí ústami svojej Cirkvi.

Tieto naučené modlitby modlíme sa obyčajne každý deň ráno a večer. Ale je dobre dodať k nim ešte iné modlitby z modlitebnej knižky, prípadne svojimi slovami povieme ako vieme to, čo nám leží na srdci.

Hlavná vec, aby si ty rozumel, čo je potrebné modliť sa ráno a večer.

V ranných modlitbách

privítaj Pána Boha, poďakuj Mu za dobrú noc, vypros si u Neho pomoc na začínajúci sa deň. Tak isto vzbud' dobrý úmysel, že všetky povinnosti dňa vykonáš k sláve Božej a na spasenie svojej duše.

Vo večerných modlitbách

ďakuj za prežitý deň i za ochranu Božiu. Odpros Pána Ježiša za všetko nedobré, za hriechy, ktorých si sa dopustil toho dňa. Oľutuj ich a sľúb, že sa napraviš. Konečne

popros Pána Ježiša a Pannu Máriu, aby ťa v noci opatrovali.

Ranná modlitba, to — „Dobré ráno!“ Pánu Bohu.

Večerná modlitba, to — „Dobrá noc!“ P. Bohu.

K r á t k e m o d l i t b y.

Okrem tých hlavných modlitieb sú ešte iné, malé modlitby, ktoré môžeme denne viac ráz použiť podľa toho, ako sa nám ľúbi. Takéto modlitbičky sú veľmi milé Pánu Bohu. A okrem toho dávajú nám ony Božie milosti a taktiež často aj odpustky. Že dávajú odpustky, to znamená odpustenie časných trestov za naše hriechy. Plnomocnými odpustkami Boh odpúšťa všetky časné tresty za hriechy, pre ktoré mal človek trpieť na tomto svete alebo na druhom, v očistci. Čiastočnými odpustkami odpustí sa len čiastka dočasných pokút, zaslúžených chriechmi.

Tieto krátke modlitby sú tzv. vzdychy a odpustkové strelné modlitby, lebo podobné sú šípom, ktorými láska naša vznáša sa k nebu. Napr.:

Ježiš! (odpustky 25 dní).

Mária! (25 dní)

Ježiš, Mária! (300 dní)

Zachráň ma, ó Ježiš! (300 dní)

Panna Bohorodička Mária, pros za mňa
Ježiša. (100 dní)

Bože, buď milostivý mne hriešnemu(ej).
(100 dní)

Ó Mária, naša nádej, zľutuj sa nad nami.
(300 dní)

Bože môj, milujem Ťa! (300 dní)

Ježiš, z lásky k Tebe, s Tebou a pre Teba. (300 dní)

Ježiš, Bože môj, milujem Ťa nadovšetko!
(50 dní)

Sladké Srdce môjho Ježiša, daj, aby som
Ťa vždy väčšmi miloval. (300 dní)

Sladké Srdce Máriino, buď mi spásou.
(300 dní)

Všetko pre Teba, najsvätejšie Srdce Ježišovo. (300 dní)

Nech je Boh oslávený! (50 dní, ak si takto
vzdychneš počujúc bohorúhanie)

Ježiš, tichý a pokorný Srdcom, sprav moje
srdce podľa Srdca Svojho. (300 dní)

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému. Ako
bolo na počiatku, i teraz i vždycky i
na veky vekov. Amen. (100 dní)

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého
Amen. (50 dní, keď sa takto prežehnáme).

Z týchto modlitieb možno si vybrať jednu, aká sa nám ľúbi a tak s ňou k Bohu, k Ježišovi a Prečistej Panne krátko sa pomodliť — vzdychať ústami alebo len srdcom.

Cez deň môžu sa stať všelijaké prípady,

pri ktorých nám veľmi dobre padne krátko si povzdychnúť k Bohu. Napr.: bol si nahneváný, ale skoro si sa zdržal. Tu môžeš v tichosti povedať: „Spasiteľ sveta, zmiluj sa nado mnou“ (50 dní). V inom prípade staneš sa netrpezlivým. Povedz vtedy v duchu: Ó Ježiš, daj mi trpezlivosť.

Predovšetkým dobre to padne pri prebudení, pred prácou a po nej, v čas pokušenia, zármutku a ťažkosti.

V každom prípade tvoje srdce zbožne samo vycíti, ako najlepšie obrátiť sa k Pánu Ježišovi alebo k Panne Márii a tým spôsobiť im radosť.

Sv. Leonard zamiloval si odpustkovú modlitbičku „Ježišu môj, milosrdenstvo.“ Opakoval si ju denne ústami alebo len srdcom niekoľko sto ráz.

Ale cez deň možno sa modliť aj iným spôsobom, ak len spoznáš takzvané malé tajomstvo.

Malé tajomstvo.

Vyber si sám pre seba milú myšlienku, napr.: „Ježiš, ja Ťa milujem!“, a často cez deň opakuj ju či šeptom či v mysli, ak nechceš, aby to druhí počuli.

Také malé tajomstvo môže byť všelijaké. Napr.: Ja chcem vždy byť lepším!

Všetko k väčšej sláve Božej!

Všetko pre Teba, Bože!

Všetko pre Teba, najsv. Srdce Ježišovo!

Všetko z lásky k Tebe, Bože můj!
 Len všetko to, čo ku spáse pomôže!
 Ja chcem, ó Ježíšu, robiť Ti len radosť!
 Ježíšu môj, milujem Ťa!
 Ježíš môj, ja chcem byť Ti vždy verným!
 Ježíš môj, ostávaj vždy v mojej duši.
 Ježíš môj, prijmi odo mňa túto obeť.
 Ježíš môj, radšej umrieť, ako ťažko zhre-
 šíť!

Ale nie len takúto, ale každú pobožnú myšlienku, ktorá sa ti zaľúbi a ktorá bude osočná pre tvoju dušu, môžeš vybrať za svoje malé tajomstvo.

Také malé tajomstvo treba opakovať viac ráz denne. Keď sa ráno prebudíš, prvé nech je na mysli tvoje malé tajomstvo; potom po celý deň a všade, keď tvoja myseľ nie je zaujatá inde, hovor svoje malé tajomstvo.

Podľa toho treba sa zachovať nie len po viac mesiacov, ale i cez roky. Po istom čase možno vybrať si iné malé tajomstvo a tak-
 tiež vytrvale pokračovať pre dobro svojej duše.

Ale sila malého tajomstva nespočíva len v tom. Pre naše malé tajomstvo treba sa snažiť prinášať často i všelijaké malé obete. Napr.: ráno hneď vstať, rodičov na prvé slovo poslúchnuť, im pomáhať i keď nám sa nechce, opanovať svoj hnev, pokorne vytrpieť krivdu, nepríjemnosť, bolesť trpezlivo znášať, sladkosti nezjesť, ale druhému dať, cez okná nenazerať i keď ťa to vábi atď.

A pri každej takej obeti, pri každom opanovaní sa, vzdychni si k Pánu Bohu a povedz svoje malé tajomstvo. Hovoríš Ježišovi malé tajomstvo, napr.: „Ježiš, chcem Ti robiť len radosť“, ale pri tom nebyť dobrým, obetavým a v skutočnosti nesnažiť sa v živote svojom túto radosť Ježišovi prinášať, hovoriť malé tajomstvo len ústami, bez diela a činu. značilo by klamať Boha i seba.

V istom kostole na sviatok Narodenia Krista Pána našli pred obrazom list. V ňom bolo napísané toto:

„Milému Ježiškovi v jasličkách darujem 15 Ks, ktoré som nasbieral do roka takým spôsobom, že som si nikdy nekúpil sladkosti. Darujem ešte dva svoje ružence, ktoré sa modlím každý deň za hriešnikov i za duše v očistci. Tak chcem vždy v budúcnosti prinášať obete Pánu Ježišovi, lebo moje malé tajomstvo je: „Všetko pre Ježiša“. Panna Mária, pomôž mi usilovať sa všetko konať pre loto moje tajomstvo.“ —

To je krásny príklad. Snaž sa i ty prinášať radosť Srdcu Ježišovmu a dobre konať pre svoju dušu.

Snaž sa i ty ako tento neznámy chlapček, apoštolovať modlitbou, to znamená, obetovať svoje modlitby za hriešnikov, za duše v očistci, za obrátenie pohanov, za rodinu, vlasť, farnosť, za dobrých kňazov, obetovať na úmysly sv. Otca a na iné podobné ciele.

Ešte jedna modlitba veľmi priliehavá našej duši je:

s v. Ruženec.

V ňom sa modlíme najmä „Otčenáš“ a „Zdravas“ a k tomu pripojujeme ešte rozjímania o jednotlivých úsekoch alebo tajomstvách zo života P. Ježiša a Panny Márie. Pretože v živote Spasiteľa i jeho Prečistej Matky boli radostné, žalostné, i slávne udalosti, preto i sv. Ruženec delí sa na tri časti: na ruženec radostný,

ruženec bolestný,

ruženec víťazný, čiže slávny.

Každá taká časťka má v sebe 5 tajomstiev a pri každom tajomstve modlíme sa jeden „Otčenáš“ a 10 ráz „Zdravas“.

Sv. Ruženec je veľmi milý Ježišovi, ale zvlášť Panne Márii, lebo táto modlitba sa odďavuje na počesť Prečistej Matky Božej. Kto sa modlí sv. Ruženec, toho P. Mária veľmi miluje a vyprosuje preňho milosti u božského svojho Syna. Kto chce byť vždy lepším, musí sa modliť túto prekrásnu modlitbu.

Istého dňa roku 1937, keď jeden náš pán biskup bol u pápeža Pia XI. v Ríme na návšteve, sv. Otec povedal mu, aby povzbudzoval veriacich k modlitbe sv. Ruženca.

— Povedz im, že sv. Otec každý deň sa modlí Ruženec. Keby som sa doktorý deň Ruženec nemodlil, tak by som počítal tento deň pre seba za stratený, — povedal sv. Otec biskupovi.

I spomínal tento biskup, ako sv. Otec istého dňa zabudol dokončiť Ruženec a keď o

11. hod. v noci chcel ísť spať, tak si na to spomenul. Neľahol si. Zhasly už všetky svetlá, v Ríme už všetci spali, ale u sv. Otca sa ešte svietilo. On šeptal „Zdravas Mária“ do posledného zrnka. A nesmieme pri tom zabudnúť, že sv. Otec mal vtedy už 82 rokov.

A ty, ktorý čítaš tento krásny príklad, ako môžeš v spokojnosti ostať. Ak sv. Otec, hlava našej Cirkvi, ktorý má veľmi mnoho starostí, nájde vždy minútku na Ruženec, keď on, za ktorého sa stále modlí Cirkev sv., pokladá si za povinnosť pomodliť sa túto krásnu modlitbu, tým viac potrebuješ ju ty pre svoju dušu.

Preto hneď si kúp ruženec, daj sa zapísať do bratstva sv. Ruženca a snaž sa vytrvale konať túto modlitbu. Neodďaluj s tým, Panna Mária čaká na teba.

Verím.....

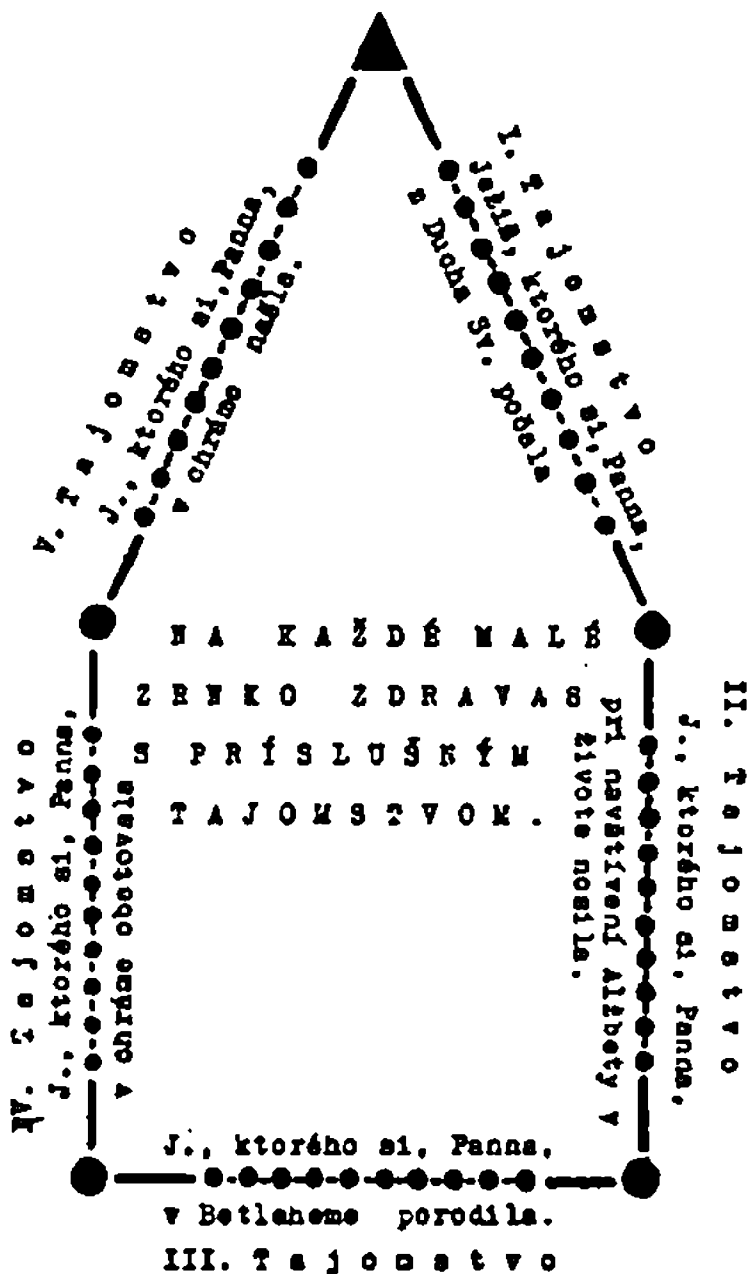

Božská krížíš,
prečennáš sa..

Sláva Otcu. Otčenáš

Zdravas..... Ježiš, ktorý nech vieru
našu rozmnožiť rádi.
Zdravas..... Ježiš, ktorý nech nádej
našu posilniť rádi.
Zdravas..... Ježiš, ktorý nech lásku
našu rozkvetiť rádi.

Sláva Otcu. Otčenáš

Aby si sa mohol ľahšie naučiť sv. Ruženec, dávam ti schému (vzor).

Okrem toho vždy pamätaj, že musíš v modlitbe Zdravas po slove „Ježiš“ vždy pridať patričné tajomstvo. Robíš takto:

Zdravas Mária, milosti plná, Pán s tebou; požehnaná si medzi ženami a požehnaný plod života tvojho JEŽIŠ. (tu pridáš vždy tajomstvo!!!). Svätá Mária atď.

Pripojená schéma má označené tajomstvá radostného ruženca. Ak chceš sa modliť bolestný alebo slávnostný, musíš pridať iné tajomstvá, a to:

Ruženec bolestný:

1. tajomstvo: Ježiš, ktorý sa pre nás krvou potil.
2. „ ...ktorý pre nás bičovaný bol.
3. „ ...ktorý pre nás tŕním korunovaný bol.
4. „ ...ktorý pre nás kríž niesol.
5. „ ...ktorý pre nás ukrižovaný bol.

Ruženec slávnostný.

1. tajomstvo: ...ktorý slávne z mŕtvych vstal,
2. „ ...ktorý slávne na nebesá vstúpil,
3. „ ...ktorý nám Ducha Svätého soslal,

4. „ ... ktorý Ťa, Panna, do ne-
ba vzal,
5. „ ... ktorý Ťa, Panna, v nebi
korunoval.

Pri modlení sv. Ruženca predstav si spomínané udalosti a rozmýšľaj o nich.

Mládenec bez Ruženca,
ako vojak bez zbrane.
Dievčina bez neho,
ako kvietok bez vône.

D o b r ý ú m y s e l .

Pán Ježiš hovorí: „Treba sa vždycky modliť a neustávať.“ (Lk 18, 1).

Ako je to možné? Či vždy musíš mať pred sebou modlitebnú knižku otvorenú, alebo ruženec musíš vždy v rukách preberať?

Isteže nie! To nie je možné. A okrem toho i nesmie byť, lebo svoju robotu a povinnosť zanedbať nesmieme.

Teda ako môžeš túto radu Pána Ježiša splniť?

Tým, že všetky svoje práce budeš s dobrým úmyslom konať a tak všetko na modlitbu meniť. Teda nielen slovami sa môžeme modliť, ale aj životom.

Istý maliar namaľoval zaujímavý obraz. Pred tabuľou stojí chlapec a píše na ňu veľa núl: 000000. Vedľa neho stojí anjel, ktorý pred množstvom núl napíše jednu jednotku. Titul obrazu: Dobrá snaha — dobrý úmysel.

Každý skutok, slovo, myšlienka nášho života bude u Boha maľbou bez ceny, keď ho konáme z márnivosti, sebeckosti, pohodlnosti a pod. Ale tie isté skutky budú záslužné pre nebo a stanú sa milou modlitbou, ak ich konáme s dobrým úmyslom a na Božiu slávu. Každý deň nášho života bude nepretržitou modlitbou, ak pred neho napíšeme dobrý úmysel.

D o b r ý ú m y s e l je v tom, že nič nerobíme bez pobožných (nadprirodných) pohnútok.

Tieto pohnútky sú napr.: túžba ľúbiť sa Bohu, nádej na odmenu Božiu, strach pred Božím trestom, úmysel robiť niečo z lásky k bližnému, pre spásu duše, zo sebazaprenia, z poslušnosti atď.

Najcennejší dobrý úmysel je, keď niečo robíme z **č i s t e j l á s k y k B o h u**.

„Či teda jete a či pijete a či čokoľvek iného činíte, — hovorí sv. Pavol — všetko na slávu Božiu činíte.“

Teda pozor! Čokoľvek dobrého konáš, aby si to nekonal z ohľadu ľudského, alebo zo ctibažnosti, ale pre Boha a pre spásu svojej duše. Kto preto spieva, preto sa modlí, aby to iní obdivovali, preto obetuje milodar na chrám Boží, aby ho chválili, preto udeľuje almužnu, aby ho oslavovali: „Amen! dostal svoju odplatu“ (Mt 6, 2) — hovorí Pán Ježiš. Dostal u Ľudí, u Boha však nech nečaká odplaty.

Preto, kto sa spravuje čisto zemskými pohnútkami, aby sa ľudom páčil, dosiahol cti, vyhol neprijemnostiam, nerobí to s dobrým úmyslom.

„Dajte pozor, — hovorí Pán Ježiš — aby ste nekonali svoju spravodlivosť pred ľuďmi, žeby vás videli, inak nebudete mať odmenu u vášho Otca, ktorý je na nebesách.“ (Mt 6, 1).

Dobrý úmysel vzbud' každé ráno a cez deň ho častejšie obnov.

Dobrý úmysel môžeme vzbudiť vhodnou modlitbičkou, napr.:

— Všetko pre Teba, najsvätejšie Srdce Ježišovo!

— Všetko na väčšiu slávu Božiu.

— Ježišu, z lásky k Tebe, s Tebou a pre Teba! a podobne.

Sú tiež zvláštne modlitby dobrého úmyslu.

Znaky dobrého úmyslu sú:

Keď svoje dobré skutky všemožne skrývame pred ľuďmi. Keď sa nestaráme o ľudskú pochvalu alebo hanu. Keď iným nezávidíme dobré skutky a nežiarlime.

V detských rozprávkach sa hovorí o čarovnom prútku, ktorým keď sa niekto niečoho dotkol, premenilo sa to na čisté zlato. Dobrý úmysel je takýmto čarovným prútkom, ktorý tvoje skutky, slová, myšlienky a celodennú prácu môže premeniť na modlitbu a na zásluhy milé Pánu Bohu.

Preto usiluj sa vždy používať tento čarovný prútik, ktorý pomôže ti byť vždy lepším a milým Pánu Bohu.

S v ä t á o m š a

je druhým prameňom milostí Božích. Tento prameň je najhojnejší, ale prinesie ti osôh len vtedy, ak poznáš a budeš dobre rozumieť sv. omši.

Sv. omša je najväžnejšia bohoslužba zo všetkých bohoslužieb. Je to najsvätejšia, najvznešenejšia a najužitočnejšia služba Božia.

Jedna sv. omša je cennejšia ako 100 nešporov a litánií, keďže touto najlepšie oslavujeme Pána Boha a preukazujeme Mu najväčšiu česť. Lebo vo sv. omši sám Syn Boží chváli, ďakuje nebeskému Otcovi, usmieruje a prosí ho za nás.

Sv. omša sa koná na Zemi po celý deň. Táto Zem, na ktorej bývame, je okrúhla. Keď je u nás poludnie, vtedy v Amerike svitá. Keď je u nás večer, vtedy na ostrovoch Veľkého oceána je ráno. Keď my spíme, v Austrálii vstávajú. A takto vo všetkých 24 hodinách dňa konajú kňazi sv. omšu a tak plní sa predpovedanie proroka Malachiáša: „Od východu až po západ na každom mieste prinášať sa bude Pánu zástupov obeta čistá.“

Sv. omša je opakovanie tej obety, ktorú priniesol Kristus Pán za všetkých ľudí na

kríži. Sv. omša je bohoslužba, pri ktorej vždy sa deje veľký zázrak: prichodí z neba sám Boh Ježiš Kristus, premeňuje chlieb a víno na svoje sv. Telo a na svoju sv. Krv a tak sa obetuje svojmu Otcu nebeskému skrze ruky kňazove. To sa stane pri „premenení“. Po premenení je už na oltári sám Pán Boh, Ježiš Kristus, ktorý sa nám podáva pri sv. omši vo sv. prijímaní.

Sv. omša má tri hlavné časti:

1. obetovanie,
2. premenenie,
3. prijímanie.

Vo sv. omši obnovuje sa nekrvavo obeta Krista Pána, preto čo sa pri sv. omši deje, pripomína nám život a smrť Pána nášho Ježiša Krista. Sv. omša je názorný životopis nášho Spasiteľa.

Na začiatku sv. omše kňaz ide po stupňových modlitbách na pravú stranu oltára a číta tam „vchod“ sv. omše. Tým nám pripomína, že Pán Boh prisľúbil pokoleniu ľudskému Vykupiteľa, ktorý by ho od hriechov oslobodil. Po „Kyrie eleison“ kňaz sa modlí „Gloria“ a iné modlitby a tieto pripomínajú nám, ako Pán Ježiš v tichosti sa narodil v Betleheme a anjeli radostne spievali „Gloria in excelsis Deo — Sláva Bohu na výsostiach“. Ako Ježiš žil skrytý v Nazarete s prebl. Pan-nou Máriou a sv. Jozefom a ľudia nevedeli, že medzi nimi prebýva sám Boh.

Po epištole miništrant prenesie knihu na

druhú stranu oltára a nasleduje sv. evanjelium. Musíš vedieť, že z učeníkov Kristových štyria: Matúš, Marek, Lukáš a Ján spísali náuky a skutky Ježišove. Tieto spisy menujú sa „evanjelium“ a týchto spisovateľov voláme evanjelistami. Keď teda kňaz číta evanjelium, vtedy vlastne slová Ježišove znejú z jeho úst.

Pri čítaní evanjelia kňaz značí znakom kríža najprv omšovú knihu, potom robí kríž na svoje čelo, ústa a prsia. Tak majú urobiť i veriaci a majú stojačky vypočuť sv. evanjelium, lebo sluha z úcty má vstať, keď Pán hovorí k nemu. V evanjeliu sám Pán Ježiš Kristus hovorí k nám.

Čítanie evanjelia nám pripomína, že Kristus Pán v tridsiatom svojom roku išiel medzi ľudí a začal verejne hlásať svoje učenie čiže sv. evanjelium, a robil veľké zázraky, uzdravoval chorých, kriesil mŕtvych. Kňazi teraz podobne, ako kedysi Pán Ježiš, hlásajú sv. evanjelium a kážu slovo Božie.

Keď kňaz pozdvihne na zlatej mištičke hostiu (oblátku) a v kalichu víno, to znamená, že je už obetovanie. Tu už začínajú zvončeky zvonieť.

Prví kresťania nikdy nešli na sv. omšu bez obetných darov. V čistej, bielej šatke priniesli do kostola chlieb, ovocie, víno atď. a tieto svoje dary po „Verím“ skladali k oltáru. Kňaz vybral z toho k sv. omši potrebné: chlieb a víno, ostatné ale rozdelil na tri časti: jednu biskupovi, druhú pre seba a

tretiu chudobným. Preto sv. Pavol apoštol učí v liste ku Korinťanom, hovoriac:

„Či neviete, že tí, ktorí pracujú vo svätyni, jedia, čo je zo svätyne, a ktorí slúžia oltáru, s oltára majú podiel? Tak i Pán nariadil, žeby tí, ktorí evanjelium zvestujú, z evanjelia žili.“ (1 Kor 9, 13).

Časom ale tento zvyk medzi kresťanmi zanikol, ale to nám pripomína táto čiastka sv. omše čiže obetovanie.

Po obetovaní nasleduje modlitba (prefácia), v ktorej kňaz na konci hovorí „Sanctus“ a „Hosana na výsostiach“, a tieto slová označujú slávny príchod Krista Pána do Jeruzalema, kde Ho ľud oslavoval a volal: „Hosana Synu Dávidovmu.“ Keď kňaz hovorí „Sanctus“, miništrant zvoní tri razy.

Zanedlho potom nasleduje „kánon“ a premenenie. To je najhlavnejšia čiastka sv. omše. Preto miništrant zvoní, spev prestane, organ umlkné a každý, kto je v kostole, pokľakne.

Táto čiastka sv. omše nám pripomína poslednú večeru, ktorú konal Pán Ježiš so svojimi apoštolmi, a i jeho duševné muky na hore Olivovej a potom jeho umučenie a smrť na kríži.

Tu kňaz činí tiež to isté, čo Kristus Pán činil pri poslednej večeri. Kňaz berie do rúk chlieb (hostiu), požehná ho, trochu sa nachýli naň a vyriekne nad ním slová Kristove: „Toto je telo moje“. A v tom okamihu sa sta-

ne zázrak nad zázraky: chlieb premení sa na telo Kristovo.

Kňaz zohne koleno až k zemi, klania sa Bohu, ktorého v rukách drží, dvíha sv. hostiu vyše svojej hlavy, ukazujúc Pána veriacim, aby sa mu klaňali.

Po premenení chleba nasleduje premenenie vína. Kňaz berie do ruky kalich, schýli sa nadeň a hovorí: „Tento je kalich krvi mojej.“ Na tieto slová opakuje sa zázrak: — víno sa premení na opravdivú krv Pána Ježiša.

Potom kňaz, pokloniac sa, pozdvihuje kalich na znamenie, že Kristus Pán bol na kríži povýšený.

Zanedlho nasleduje sv. prijímanie. Kňaz složí dve častky sv. hostie jednu na druhú, tým učiní znak sv. kríža na znamenie, že to, čo teraz chce prijať, je telo Kristovo, obetované na kríži, pri tom hovorí: „Telo Pána nášho Ježiša Krista zachovaj dušu moju k životu večnému.“ Nato kňaz úctivo prijíma sv. hostiu a zostáva za chvíľku v tichom rozjímaní klaňajúc sa Ježišovi, ktorý vošiel do jeho srdca a prosiac ho o milosti pre seba a pre iných.

Potom kňaz vezme do ruky kalich, urobí s ním kríž a hovorí: „Krv Pána nášho Ježiša Krista, zachovaj dušu moju k životu večnému.“ Nato úctivo prijíma sv. krv.

Prijímanie nám označuje, že Ježiša Krista s kríža sňali a do hrobu pochovali.

Ale netrvalo dlhší čas a Pán Ježiš sláv-

ne zmŕtvych vstal a zjavil sa svojim učeníkom. Na to upomína nás kňaz, keď sa po prijímaní obráti k ľudu a hovorí: „Dominus vobiscum“ (Pán s vami).

Zanedlho, po krátkej modlitbe, kňaz zasa sa obráti k ľudu a dáva mu požehnanie — na pripomenutie, že Pán Ježiš dal požehnanie svojim učeníkom na hore Olivovej a vstúpil na nebesá. Na zakončenie sv. omše kňaz číta sv. evanjelium.

Niektoré úseky zo života Pána Ježiša, ktoré nám pripomína sv. omša, sú aj namalované na obrazoch kostola, najmä kde je Krížová cesta.

Rozjímaj o tom všetkom nábožne pri sv. omši a to ti bude veľmi osožným.

Daj pozor, keď kňaz pri konci sv. omše dáva ľudu požehnanie. V požehnaní je veľká sila, pretože keď kňaz žehná, tak žehná súčasne i sám Spasiteľ, ktorého kňaz pri svätej omši zastupuje.

Možno, že si niečo počul o zázračnej Terézii Neumannovej v Nemecku. Na jej tele objavujú sa rany Kristove a ona pri tom veľmi trpí. Ale vždy, keď ju kňaz žehná, má to pre ňu veľké poľahčenie. Nielen vtedy, keď to vidí, ale i vtedy, keď o tom nevie. Niektorí kňazi tajne ju žehnali a ona sladko to pociťovala. Keď pápež poslal jej z Ríma svoje požehnanie, tak ona to hneď pocítila, hoci pismo, ktoré ju o tom upovedomovalo, dostala až po niekoľkých týždňoch.

Z toho môžeš vidieť, akú silu má kňazské požehnanie.

Pri sv. omši modlí sa za nás spolu s nami sám Boh Ježiš Kristus a rozdáva všetkým, ktorí nábožne poslúchajú sv. omšu, svoje božské milosti.

Sv. Ján Zlatoústý, konajúc sv. omšu, mal videnie. Videl, že vtedy, keď chlieb premenil na telo Kristovo a víno na krv Kristovu, mnoho anjelov sostúpilo k oltáru. Každý anjel priniesol v ruke zlatý kalich a nalial do neho krvi z prev. Sviatosti Oltárnej a s tou sv. krvou odleteli na štyri strany sveta. Jeden nakvapkal z tej krvi do duše hriešnika, aby ho pohla k pokániu. Druhý pokropil ňou nábožných ľudí, aby vytrvali v dobrom až do konca. Tretí sostúpil do očistca a ovlažil sv. krvou duše trpiace, aby im uľavil muky.

A preto, aby i nám priniesli anjeli sv. krv a jej milosti do duše našej, aby sme mali zo sv. omše duševný osoh, nestačí len stáť pri tomto obrade, ale musíme sa snažiť do nej vžiť. Musíme pri sv. omši dávať pozor, modliť sa, robiť všetko, čo sa patrí, a nevyhnutne nábožne sa správať.

Kto sa snaží vypočuť dobre sv. omšu a koná, čo je potrebné, tomu sa dostane od Krista Pána mnoho milostí aj Božej potechy. Ten ale, kto pri sv. omši nedáva pozor a zaoberá sa inými myšlienkami, obzerá sa po ľuďoch a ešte horšie, ak žartuje a sa rozpráva, ten nielen že nič nedosiahne, ale hreší nezdvorilosťou a neúctou voči Pánu Bohu.

Každú nedeľu i vo sviatok povinný si ísť do kostola na sv. omšu. Kto môže ísť a nejde, ten smrteľným hriechom zafaží svoju dušu. Sv. omša to je najprednejšia povinnosť a najvzácnejšie dielo sviatočného dňa. Každú inú prácu povinní sme odložiť a ísť na sv. omšu, lebo sám Boh prostredníctvom svojej sv. Cirkvi prikazuje:

„V nedeľu a vo sviatok omšu svätú nábožne slyšať.“ (II. cirk. prikázanie).

Nedeľa bez sv. omše je taká, ako okuliare bez skla, ako mešec bez peňazí, ako telo bez duše. Vedia to dobrí katolíci, preto za celý svet nezameškajú sv. omšu. Bol istý roľník, ktorý musel až dve hodiny pešo ísť do kostola a predsa v nedeľu prvý bol na sv. omši. Časom ostarel a preto v nedeľu už o polnoci vstával, aby mohol dôjsť na sv. omšu. Zaiste mu Pán Ježiš odplatil jeho horlivosť večnou odmenou.

Omša svätá tvoju dušu
rosou s neba osvieži.
I Ježiš sám na nej štedro
Teba láskou obdarí.

Sväťá spoved'

je tretí prameň milostí Božích, najmä milostí, potrebných k polepšeniu nášho života.

Pán Boh chce, aby sme boli dobrí. Jeho poslúchali a kráľovstvo nebeské si zaslúžili. Ale my často alebo už zo svojej slabosti a lenivosti alebo zo zloby nerobíme tak, ako si to Pán Boh praje. Nekonáme podľa vôle Božej, ale podľa svojej skazenej vôle a tak sa dopúšťame hriechu. A tento hriech uráža samého Pána Boha, pretože pre hriech sme Ho neposlúchali, Jeho prikázania nezadržali. Preto.

Hriech je:

neuposlúchnutie a urážka Pána Boha,
dobrovoľné nezachovanie prikázaní Božích
alebo cirkevných.

Hriech môže byť: ľahký — všedný, malý,
ťažký — smrteľný.

Všedné hriechy sú napr.: zle podozrievať,
ohovárať, z lenivosti zanedbávať povinnosti,
nečisté myšlienky nedbanlivo premáhať, pri-
jímať sv. sviatosti bez vážnej prípravy, dob-

ko trvajúce rozčúlenie, netrpezlivosť, chvastanie atď.

Akého hriechu si sa ty dopustil, malého alebo veľkého, smrteľného, to ti povie tvoje svedomie, tvoje srdce, ale vždy treba pamätať, že čím väčšia krivda, tým väčší, ťažší je hriech. Napr.: ukradneš 20 hal. — malý hriech, ukradneš 200 Ks — ťažký hriech. Zbiješ niekoho ľahko — malý hriech; zbiješ tak, že poraníš alebo na zdraví uškodíš — ťažký hriech. Vyžneš kus cudzej trávy pod plotom — malý hriech; zakosíš poriadne na cudzej lúke — to už bude ťažký hriech. Všetky svoje ťažké hriechy a ich počet musíš vždy pri spovedi povedať.

Pán Boh je nekonečne dobrotivý a všetkých ľudí tak miluje, že chce každému každé previnenie odpustiť.

Keď sa šata roztrhá, poderie, hneď ju neodhodíme, ale ju sošijeme, poplátame, opravíme. Keď sa stena domu puká, strecha hnije, hneď ten dom nezrúcame, ale opravíme. Podobne i Pán Boh nezavrhne hneď hriešnu dušu, ale ju zlepší, napraví. Túto nápravu hriešnej duše koná Pán Boh skrz sv. spoveď. Preto dal kňazom právo a moc odpúšťať nám naše hriechy. Pán Boh povedal apoštolom: „Prijmite Ducha Svätého. Ktorým odpustíte hriechy, odpúšťajú sa im, a ktorým zadržíte, zadržané sú.“ (Jn 20, 22). Táto moc prešla potom na biskupov a kňazov.

Ale kňaz môže odpúšťať naše hriechy len vtedy, ak my ich úplne vyznáme a ich oprav-

divo oľutujeme. A toto môžeme vykonať len vo svätej spovedi.

S p o v e ď — to je časť sviatosti pokánia, v ktorej ti kňaz v mene Božom odpúšťa tvoje hriechy.

K hodnému prijatiu sviatosti pokánia a k dobrej sv. spovedi musíme:

1. spytovať svoje svedomie,
2. oľutovať hriechy,
3. silne pred seba si vziať, že viac dobrovoľne nezhrešíme,
4. vyspovedať sa, a
5. uloženú pokutu za naše hriechy vykonať.

Tu ťa musím vážne upozorniť, aby si tento postup vždy nevyhnutne zachoval, keď chceš sviatosť pokánia hodne prijať. Nesmieš niektoré časti vynechať, a prvé tri časti treba v uvedenom poriadku už pred spoveďou vykonať. Až potom príde štvrtá časť, t. j. sv. spoveď.

Najdôležitejšia časť sviatosti pokánia je, pravda, ľútosť nad hriechami a pevné predsavzatie polepšenia sa, ale kto napr. nespýtoval svoje svedomie, ten ani nevie, za čo má ľutovať a v čom sa polepšiť, ba ani z čoho sa spovedať.

Keď teda máš ísť na spoveď, priprav sa náležite a vykonaj si dobrú spoveď, v ktorej ti Pán Boh odpustí hriechy i za ne zaslúžený večný trest a dá ti milostnú pomoc,

aby si sa ozaj polepšil. Kým za zlú spoveď nielen nijakého odpustenia neobdržíš, ale si ešte väčšiu kliatbu na seba pritiahneš, lebo spáchaš nový ťažký hriech svätokrádeže.

Spoveď ti teda neosoží a nebude dobrá: ak sa ľahkomyselne a bez náležitej prípravy spovedáš,

ak neľutuješ opravdivo za svoje hriechy a nemáš úmyslu sa polepiť,

ak vedome a dobrovoľne zatajíš vo sv. spovedi veľký, smrteľný hriech.

Ak človek nemá ruky alebo nohy, je mrzákom. To isté bude i so spoveďou, ak v nej bude chýbať nejaká hlavná časť. Ak bola vykonaná bez dobrej prípravy, bez pravej, srdečnej ľútosti alebo bez úplného a úprimného vyznania hriechov, to nebude spoveď, ale tiež len mrzák.

Pán Boh je milostivý k nám, ale len kým žijeme. Po smrti prestáva jeho odpúšťanie. Preto pamätaj, že lepšie je tu hriechy svoje dobre vyznávať a ich opravdivo oľutovať, ako za ne naveky byť zatrateným. A preto vykonaj vždy srdečne i svedomite všetko, čo ku dobrej spovedi je potrebné a vtedy budeš spokojný a istý, že Pán Boh ti iste odpustil tvoje hriechy.

— Dobrá spoveď k spaseniu, — zlá však len k zatrateniu. —

Vo sv. spovedi nielen odpúšťajú sa nám hriechy, ale dostávame mnoho milostí Božích, ktoré nám pomáhajú byť lepšími. A

preto, ak sa chceš stať dobrým a lepším, povinný si podľa možnosti najčastejšie užívať tento prameň milosti Božích.

Tí ľudia, ktorí sa spovedajú len raz za rok vo veľkom pôste, tí nemôžu dosiahnuť mnoho milosti Božích, ani sa nemôžu ľahko polepšiť. Oni sú podobní kominárovi. Tento je čierny i špinavý a keď vyjde z komína, nespozoruje na sebe novú špinu. Tak isto ľudia, ktorí častou spovedou neočistia svoju dušu od špiny hriechov, nemôžu dobre vidieť svoje chyby i hriechy a tieto napraviť.

Okrem toho nesmieš zabúdať, že sv. spoveď je ako liek. Ako nie je dostatočné užiť ho len raz, ale častejšie, tak aj spoveď len zriedka užívaná, nemôže dobre vyliečiť dušu.

Ale to je ešte málo, keď sa len spovedáme, pretože pri spovedi ty si nielen vyznal svoje hriechy, ale sľúbil si Pánu Bohu a tak isto kňazovi, že sa polepšíš. A preto tvoja spoveď nekončí sa len v kostole, ale rozťahuje sa i na tvoj každodenný život.

Vo svojom živote musíš každý deň splniť to, čo si Bohu vo spovedi sľúbil, musíš sa usilovať, aby si sa nedopustil viac toho, z čoho si sa spovedal. Jedným slovom, musíš sa polepšiť.

Ale i tu nezostaneš bez pomoci, lebo je prostriedok, ktorý ti pomôže robiť to, čo si pri spovedi sľúbil Pánu Bohu. A týmto prostriedkom je

K a ž d o d e n n é s p y t o v a n i e s v e d o m i a .

K a ž d o d e n n é s p y t o v a n i e s v e d o m i a.

„Žiť — znamená bojovať“, hovorí porekadlo. Istotne náš život je borba a boj. V ňom Pán Boh vyzýva ťa k dobrému, ale čert a náruživosť vábia ťa k zlému.

V istom kláštore opýtal sa raz večer opát jedného z rehoľníkov:

— Čo si robil dnes?

— Dnes som mal toľko práce, že by som ju ani nebol mohol vykonať bez milosti Božej! — odpovedal rehoľník. — Musel som krotiť dva sokole, mierniť dva jelene, zdržiavať dva krahulce, premáhať jedného červa, na uzde držať jedného medveďa a ošetrovať jedného pacienta.

— Netárajže! — usmial sa opát. — Veď takejto zveriny ani niet v našom kláštore!

— Veru, je! — odpovedal mu rehoľník. — Dva sokoly, to sú moje oči, na ktoré musím dávať pozor, aby sa nedívaly na hriešne veci. Dva jelene, to sú moje nohy. Musím ich strážiť, aby ma nezviedly do pokušenia. Dva krahulce to sú moje ruky; tie musím nepreštalne zdržiavať od zlého. Červ je môj jazyk, ktorý musím stále držať na uzde, aby zbytočne a hriešne neblabotal. Medveďom je moje srdce, s ktorým musím zápasiť. Pacientom je moje telo, ktoré musím chrániť, aby nepodľahlo smyselnosti.

Tento dôvtipný rehoľník znázornil nám

túto pravdu, že život každého človeka je boj proti nezriadeným pudom.

V tebe samom je i svätý i zločinec. Zločinec v tebe sám rastie, sám sa vzmáha, i keď sa oň nestaráš. Je podobný škodlivej tráve, ktorá rastie medzi zrnom. Ty si ju nesial a ona vyrástla; ty sa o ňu nestaráš, ale ona je krajšia ako zrno.

Ale svätý nebude panovať v tvojej duši, ak sa oňho nebudeš starať. On je ako to malé zrnko, ktoré bez siatia a orania nemôže vyrásť.

A preto ak nechceš, aby zlodej vládol tvojou dušou a doviedol ňu do večnej priepasti, ale chceš byť dobrým, lepším i svätým, musíš neustále bojovať proti svojim hriechom, proti zlým náruživostiam i náklonnostiam.

S vykorenením mnohých našich slabostí a chýb je to tak ako s roztrhnutím motúza složeného z veľa nitiek. Ak necháme nitky spolu, tak nič nespravíme. Ak vezmeme nitku po nitke, ľahko prideme k cieľu.

Začni od toho nedostatku, od tej chyby, ktorá je u teba najväčšia a najsilnejšia. Od toho hriechu, ktorý najviac zafažuje tvoje svedomie, z ktorého sa najčastejšie spovedáš. U jedného môže to byť hnev, netrpezlivosť, zvyk hrešiť alebo kraďnúť, u druhého zas lenivosť, lakomstvo, cigánstvo, nečisté reči, neposlušnosť, nepresnosť vo vstávaní alebo vo vykonávaní prác, nemiernosť v je-

dení, zvedavosť v pohľadoch, v načúvaní, neúprimnosť v slovách, v správaní a pod.

Bojuj proti svojim chybám pomocou každodenného spytovania svedomia. „Nikto nebude korunovaný, — hovorí Písmo sväté — ak len nebojoval.“ (Tim 2, 5). Rob to takto:

1. Ráno po modlitbe urob silné predsa-
vzatie, čoho sa chceš z lásky k Ježišovi po
celý deň varovať, a to svojej chyby či hrie-
chu, z ktorého sa mieniš polepšiť.

2. Celý deň dávaj pozor, aby si sa k tej
chybe nevrátil, aby si sa vystríhal tej príle-
žitosti, ktorá ťa k nej vedie. Pros Pána Boha
o pomoc. Blízkou príležitosťou k hriechu je
všetko, čo nás pravdepodobne zvedie k hrie-
chu, ako napr. istá osoba, spoločnosť, zába-
va, kniha, miesto atď. „Kto miluje nebezpe-
čenstvo, zahynie v ňom.“

3. Ak sa predsa stane, že do tejto slabosti
alebo hriechu znova upadneš, tak hneď ľutuj
to a hovor: „Ježiš, buď milostivý mne, hrieš-
nemu.“ Súčasne sľúb, že po druhý raz budeš
dávať lepší pozor na seba. Okrem toho bude
dobré, ak si určíš dajakú pokutu, napr. po-
vieš modlitbu, nezješ sladkosti, pôjdeš ku
kostolu alebo ku krížu a odprosíš tam Pána
Ježiša za svoj hriech.

4. Na obed a večer spočítaj, ako často si
do toho hriechu upadol. Môžeš si to zapísať
do knižočky. Porovnaj potom deň so dňom,
týždeň s týždňom, aby si videl či napredu-
ješ alebo nie. Ak áno, ďakuj Bohu, ak nie.
pros Ho o pomoc.

5. Častejšie sa pri tom spovedaj, napr. raz za týždeň, za mesiac, a povedz duchovnému otcovi, ako si postúpil v tomto duchovnom boji.

6. Na pomoc vezmi si ochrancu-svätého. Napr.: ak si ty Ján, tak sv. Jána Krstiteľa, ak si František, tak sv. Františka z Assisi a podobne. Modlievaj sa k nemu takto: Ochranca, ktorého meno mám, pamätaj na mňa u Boha; pros za mňa, aby som vždy statočne žil, vieru zachoval a v boji zvíťazil. Amen. (300 dní).

V tomto boji neprestávajú dotiaľ, pokiaľ svoju hriešnu slabosť nevyrveš z duše. Boh vidí tvoju borbu a bohato ťa odmení za tvoje námahy.

Tým istým spôsobom môžeš, ak chceš, nejakú čnosť sebe získať. Potrebuješ napr. trpezlivosť. Každé ráno urobíš silné predsa-vzatie, že v protivenstvách nebudeš sa zlostiť, ale pokojne prijmeš a pretrpiš všetliaké neprijemnosti. Na obed a večer rozmýšľaj, koľko ráz si protivenstvá vydržal a zaznamenaj si to. Poďakuj Pánu Bohu a pros Ho o trpezlivosť. A tak pomaly zaseješ túto čnosť do svojho srdca. Ak tak budeš robiť, skoro získaš silnú vôľu a mocný charakter, ktorý ti pomôže byť lepším i za dobro bojovať.

Ak sa zpočiatku bojíš alebo nemáš vy-trvalosti uvedeným spôsobom s hriechom bojovať i lepším byť, tak aspoň každý deň vykonaj malé s p y t o v a n i e svedomia.

Na to nepotrebuješ veľkej vytrvalosti ani veľa času. K tomu ti postačí pri večerných modlitbách 3 až 5 minút rozmýšľať o svojich celodenných hriechoch a za ne úprimne ľutovať.

K dobrej spovedi sa pripravuj,
otvorene sa priznávaj.
Čo si Bohu sľuboval,
aby si aj dodržal.

Sv. prijímanie.

Po svätej spovedi pristupujeme k sv. prijímaniu, kde nám kňaz podáva sviatostného Ježiša pod spôsobom chleba. To je štvrtý prameň milostí Božích, s ktorým prichodia do nášho srdca nielen milosti, ale aj sám Boh Ježiš Kristus, darca milostí.

Sv. prijímanie je požívanie sv. Tela i sv. Krvi samého Boha Ježiša Krista pod spôsobami chleba a vína.

Hovoríme „pod spôsobom chleba a vína“, to znamená, že našimi telesnými smyslami poznávame len chlieb a víno, t. j. spôsoby chleba a vína, ako je podoba, farba a chuť, ale to nie je chlieb ale opravdivé, živé telo Pána Ježiša, nie je to víno ale opravdivá, živá krv Krista Pána. Teda v skutočnosti sám Pán Ježiš v podobe chleba a vína.

Prečo je tomu tak?

Preto, lebo počas sv. omši stal sa veľký zázrak. Po „Sanctus“, keď miništranti začnú zvončekom zvoniť a ľudia pobožne pokľaknú i nastane ticho, kňaz berie do rúk chlieb-hostiu, požehná ho a hovorí: „Toto je telo moje.“ A len čo toto vypovie, stane sa veľký zázrak, vec neobyčajná: chlieb premení sa

na telo Božie. A hoci i naďalej vidíme iba hostiu, lebo naše hriešne oči nemajú práva nič viac vidieť, jednako nie je to už, čo bolo predtým, je to už opravdivé telo Krista Pána.

Po tomto kňaz vezme kalich, požehná ho a hovorí tieto božské slová: Toto je kalich krvi mojej." A keď vysloví tieto slová, stáva sa nový zázrak: víno v kalichu premení sa na krv Božiu. A hoci oči kňaza vidia iba víno, jednako to nie je už víno, ale opravdivá krv Kristova.

Po tomto zázraku kňaz prijíma sv. telo a krv Ježiša Krista pod obidvoma spôsobami, t. j. pod spôsobom chleba a vína.

Veriaci prijímajú, pravda, Pána Ježiša len pod spôsobom chleba-hostie, jednako neprijímajú menej ako kňaz, keďže prepodstatnená hostia je skutočne živé telo Ježišovo a v živom tele je i živá krv. A nielen v celej hostii, ale i v najmenšej omrvinke požehnanej je celý, živý Ježiš Kristus prítomný, tak tiež v najmenšej kvapke požehnaného vína.

Sv. telo i sv. krv Ježiša Krista pod spôsobom chleba a vína menuje sa:

Sviatosť Oltárna — lebo na oltári sa koná a uschováva,

Božie Telo — lebo je živým telom Pána Ježiša,

Prijímanie — lebo toto telo prijímame a s ním i samého Krista Pána,

Večera Pána — lebo to Pán Ježiš pri poslednej večeri ustanovil,

Chlieb nebeský, chlieb života — lebo živí a udržuje dušu pre život večný.

Túto Sviatosť Oltárnu dáva nám kňaz vo sv. prijímaní. A so sv. prijímaním prichodí do nášho srdca Boh — Ježiš Kristus.

Telesnými očami to nevidíme, ani nepozorujeme Pána Ježiša, ale nepodvratno veríme, lebo viera nás neklame.

Staly sa i zázraky, že sa Pán Ježiš ukázal vo sv. hostii ako malé dieťaťko, takže ho prítomní mohli vidieť telesnými očami.

Hovorila, že za panovania svätého Ľudovíta, kráľa francúzskeho, v istom parížskom kostole zjavil sa Ježiš ako dieťa v jednej sv. hostii. Rozprávali to kráľovi mysliac, že pôjde hneď sa presvedčiť. Kráľ však odpovedal:

— Nejdem! Nech idú tí, ktorí pochybujú o skutočnej prítomnosti Pána Ježiša v najsv. Sviatosti. Ja však pevne verím v jeho prítomnosť, ako by som Ho svojimi očami videl...

Pán Ježiš mohol by sa i nám zjaviť ako malé dieťa. Ale to nerobí, pretože chce, aby sme preukázali svoju vieru v neho aj vtedy, keď Ho nevidíme. Chce, aby sme Ho videli zrakom našej sv. viery.

Kristus Pán povedal apoštolovi Tomášovi, ktorý nechcel veriť, že Pán Ježiš skutočne vstal zmŕtvych, dokiaľ Ho nevidel:

„Tomáš, uveril si, pretože si videl.. Ale blahoslavení sú tí, ktorí nevideli a uverili.“

Preto nežiadaj ani ty vidieť zázrak, ale pristupuj k sv. prijímaniu so živou vierou v prítomnosť Pána Ježiša vo Sviatosti Oltárnej a pros Ho o rozmnoženie tejto viery.

Keďže živý Bohočlovek, Ježiš Kristus — pride do tvojho srdca, musíš mu vo svojom srdci pripraviť dôstojný príbytok. To srdce musí byť čisté a krásne vyzdobené, žeby Pán Ježiš s radosťou do neho vstúpil a sa potešil. Preto po dobrej sv. spovedi ešte i pred sv. prijímaním poníž sa pred Pánom Bohom a srdečne ľutuj za svoje hriechy, skrúšene a pokorne sa modli:

„Pane, nie som hodný, aby si vošiel pod moju strechu (do môjho srdca), ale riekní len slovom a uzdravená bude duša moja.“

Kto by vo vedomom ťažkom hriechu, po nehodnom prijatí sviatosti pokánia, opovážil sa prijať Ježiša v sv. prijímaní, to je kmín a zbojník, ktorý kradne Božie Telo na svoje zatratenie. Dopúšťa sa hroznej svätokrádeže.

Sv. prijímanie to je skutočne nebeský chlieb, to je najpotrebnejší pokrm pre našu dušu. A toto hovorí i sám Pán Ježiš:

„Lebo moje telo opravdive je pokrmom a moja krv je opravdive nápojom.“ (Jn 6, 56).

Tento pokrm dáva nám opravdivý život duševný, pretože nielen milosti, ale i sám Kristus vstupuje do našej duše. Bez tohto

stratí milosť, stratí vieru a hrozí jej večné zatratenie. Však nie nadarmo povedal Pán Ježiš: „Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe života. Kto je moje telo a pije moju krv, má život večný.“ (Jn 6, 54).

Ale sväté prijímanie má veľkú silu nielen pre dušu, ale i pre naše telo.

V Nemecku žije v celom svete slávna a pobožná dievka Terézia Neumannová, o ktorej bolo už v tejto knižočke spomínané. Pán Boh dovolil jej, že zázračným spôsobom živí sa iba svätým prijímaním. Už od roku 1926 žije Terézia tak, čo nič neje ani nepije. Ani kúska chleba po mnoho rokov neprijala do svojich úst, iba každodenné sväté prijímanie. Takto žije už veľa rokov a je zdravá do dnešného dňa.

Prijímaj i ty často toto nebeské jedlo. Bez neho nemôžeš dušu spasíť. Bez neho nemôžeš byť ani pobožným ani dobrým, lebo:

— Bez chlebička stratíš silu, — bez prijímania Boha. —

Ale okrem toho Pán Ježiš nielen oddáva sa nám vo sv. prijímaní pri sv. omši, ale i prebýva vždy tu na zemi v kostole, lebo toto nám prisľúbil pred svojím nanebevstúpením, hovoriac:

„Hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“

V istej legende sa hovorí, že nebo i zem sa hádaly, kde má prebývať náš Spasiteľ. Či v nebi, či na zemi. Nebo dokazovalo, že Je-

žiš Kristus patrí jemu a žiadalo si Ho späť, lebo s neba sostúpil na zem. Ale ani zem nechcelá odstúpiť, požadovala Ho, lebo Ježiš dobrovoľne sostúpil na zem, tu umrel a jeho telo prijala zem do svojho lona. Vtedy Pán Ježiš tak rozsúdil vec, že oba, nebo i zem, sa uspokojily, totiž viditeľne vstúpil na nebo, neviditeľne však, ale skutočne s telom i s dušou vo Sviatosti Oltárnej zostal na zemi.

Ako zemskí králi majú istú izbu, v ktorej prijímajú na výsluch svojich poddaných, tak i náš nebeský Kráľ má také miesto k výsluchu, a to je v kostole bohostánok.

Pán Ježiš prebýva v kostole na oltári, lebo tam vo svätostánku je jeho Božie Telo — Svätosť Oltárna.

Božie Telo uschováva sa v monštrancii, v sklenej, zlatou žiarou ozdobenej schránke alebo v kalichu, čo menujeme „cibórium“.

Podobne, ako Panna Mária ukazovala Jezuliatko pastierom a kráľom, vystavuje neraz kňaz Svätosť Oltárnu k verejnej poklone, ako to býva napr. pri sv. omši „pod vyložením“; alebo slávnym spôsobom nosí na procesiách a k chorým. Kňaz tiež na konci služieb Božích dáva ľudu požehnanie so Svätosťou a ľud pod požehnaním kľací a bje sa v prsia.

A toto požehnanie má vskutku božskú, zázračnú moc. Isteže počul si o zázračnom milostivom pútnickom meste Lurd vo Francúzsku. Veľa zázrakov sa tam stalo a tiež

teraz ešte stáva pod požehnaním Velebnou Sviatosťou.

Pripomeniem ti krátko jeden prípad zo sto podobných.

Istá mladá dievka, Mária Luiza Choro, bola od maličkosti slepá. Museli ju kímiť a vodiť za ruku. Ale vrelá nábožnosť naplňovala jej dušu. Keď sa dozvedela o zázrakoch v Lurde, tak prosila, aby ju zaviedli ťa. Pri procesii s Velebnou Sviatosťou prosila kamarátku, aby ju upozornila, kedy procesia pôjde vedľa nej.

— Už idú...

Úbohá slepá padla na kolená a zakričala: — Ježišu, ak chceš, môžeš ma uzdraviť! Ježišu, učiň, aby som videla! —

Ako blesk prešlo jej čosi pred očami. Jej oči pocítily bleskorýchly bôľ a sa otvorily. Uvidela veľa ľudí, procesiu a kňaza, ktorý ju žehnal so Sviatosťou Oltárnou. Od toho času jej oči videly všetko čo najlepšie.

Drahé dieťa! Každý z nás je nemocný a slabý, ak nie na tele, tak na duši. A preto rado sa utiekaj často pod žiaru božskej sily, aká vychádza z Božieho Tela, ukrytého v monštrancii. Pros Ježiša o posilnenie a uzdravenie na duši alebo na tele.

Ó, aký je Pán Ježiš nekonečne dobrý! Kími tvoju dušu svojím nebeským Telom, a keď nemôže vojsť do tvojho srdca vo sv. prijímaní, tak čaká na teba dňom i nocou v kostole. Čaká, aby si Ho tu často a rád na-

vštevovoal, Jemu v najhlbšej pokore sa klaňal, Jeho o potechu v zármutku, o pomoc v nebezpečenstve a o mnohé milosti prosil.

Nuž a ak si chorý a nemôžeš prísť do kostola, rád teba Pán Ježiš navštíví, keď na rukách kňaza príde k tvojej posteli.

- S prijímaním svätým
Kristus sám k tebe príde.
Dušu tvoju posväť,
do Kráľovstva ňa prijme.

Staraj sa o milosť!

Drahý mladík a dievča, dozvedeli ste sa, odkiaľ a ako možno získať veľa milostí Božích. Dozvedeli ste sa, k akým prameňom musíte ísť, akým spôsobom z týchto nevysychajúcich prameňov máte čerpať pomoc Božiu a milosti Božie. A preto:

hľadaj milosti, pros o milosti a snaž sa ich získať:

dobre sa modli,
často sa spovedaj,
častejšie prijímaj a
nikdy nevymeškaj sv. omšu.

A vtedy budeš mať od Pána Boha toľko milostí a toľko pomoci s neba, že sa staneš ľahko pobožným, ľahko lepším a ľahko vykonáš to, čo v nasledujúcej časti tejto knižky je napísané.

Bez zbrane vojak,
bez knihy žiak,
bez rozumu hlava,
bez cukru káva,
duša bez milostí,
srdce bez pobožnosti,
jedlo bez soli,
to všetko nič nestojí.

•

Časť II.

AKÝ TVOJ DEŇ — TAKÝ AJ TY.

Každý z nás vie, aký chutný je med. Ale málo kto si pri tom pomyslí, že jedna včielka, aby sosbierala za hrniec medu, musí posnášať s kvetov mnoho tisíc drobnučkých kvapiek.

S kvietka na kvietok — a je za hrniec medu.

Podobne je to i s nami. Náš život skladá sa z tisícich sekúnd a minút. Ak z každej minúty čo len prášok, čo len kvapku odložíme pre nebo, tak pomocou Božou sosbierame dostatok zásluh pre budúci život večný.

Kvapka ku kvapke a med nebeský bude!

Nič nie je málo v duchovnom živote, čo by sa nevyplatilo sbierať, Bohu obetovať a tak pre večnosť odložiť. Preto netraf času nadarmo. Sbieraj duchovný med. Usiluj sa robiť to, čo táto knižočka tebe na každú chvíľu dňa radí.

Usiluj sa zpočiatku čo i najmenšie, najľahšie urobiť. A trošku ku troške a med bude. Budeš dobrý a sladký ako med pred Bo-

—

hom a ľudmi. Čím lepšie prežiješ deň, tým lepší budeš, tým viac sa priblížiš k Bohu.

Každú hodinu — minútu,
každý deň, hodinu
sbieraj med pre nebo,
pre dušu jedinú!

R á n o.

„Vstaňte hore, nemeškajte,
Pánu Bohu chválu vzdajte!“

Už slnko dávno vstalo, vstávaj včas i ty
— Kto včas vstáva, toho Pán Boh požehnáva.

V posteli sa nerozvaľuj, lebo tak robia
iba leňosi. Ty predsa takým nechceš byť.

— Je to čertu k radosti, vyvaľovať kosti!

Len čo vstaneš, prežehnaj sa a povedz
odpuštkový vzdych alebo svoje malé tajom-
stvo.

Prvá tvoja myšlienka nech letí k Bohu.

Prvé dobré ráno k Ježišovi a P. Márii.

Prvé prianie — byť milým Bohu po ce-
lý deň.

Potom sa dobre umy! Uši i šiju, — a to
studenou vodou. Vtedy každý povie, že si
šuhaj. Buď prvým medzi brátmi a sestrami.

Prvá tvoja povinnosť je — modlitba. Kľak-
ni pred krížom alebo obrazom a vždy sa tak
modli. Nie k prázdnej stene, nie k piecke
alebo stolu, ale ku krížu, lebo cezeň Pán Boh
hľadá na teba.

Sopni vždy ruky k modlitbe. Nedrž ich
na ústach, pod nosom, ale pekne na prsiach.

P o ď a k u j sa Pánu Bohu.

Pán Boh ťa zachránil od zlého cez túto noc a preto nábožne povedz:

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen. (50 dní odp.)

Vždy milosrdný Bože, ďakujem Ti z celého srdca, že si ma tejto noci ochrániť ráčil od hriechu i všelijakého duševného i telesného zla. Ďakujem, že si mi dal dožiť sa tohto dňa!

V y p r o s si pomoc na deň:

Ó dobrotivý Pane Ježišu, pokorne Ťa prosím, pomôž mi, aby som sa dnes i vždy v mojom živote mohol zachrániť od hriechu a vždy splniť Tvoju svätú vôľu.

Dodaj modlitbu Pánovu: Otčenáš.

S ľ u b u j Pánu Bohu:

Najsladší Ježišu, sľubujem Ti, že sa dnešného dňa budem usilovať aj od najmenšieho hriechu sa uchrániť.

Pomôž mi, ó dobrý Ježišu!

Pomôž mi, ó Panna Mária!

Posilni moju vôľu a podporuj ma v mojej slabosti.

A dodaj odpustkovú modlitbu:

„Matka moja, zachráň ma dnes od smrteľného hriechu. Zdravas 3 razy.“ (300 dní odp.)

Z a r o d i č o v sa modli.

Oni ťa veľmi milujú. Starajú sa, aby si

bol zdravý, sýty a oblečený. Ťažko pracujú pre teba. Preto musíš v modlitbách pamätať na nich do konca svojho života.

Modli sa nielen za svojich, ale i za cudzích. Pros nielen za svoje potreby, ale i za potreby iných. Toto sa Pánu Bohu veľmi ľúbi.

Toto všetko môžeš sa modlievať takýmto spôsobom:

Chráň, Ježišu, a spas mojich drahých: otecka, mamičku, atď. (tu povedz mená svojich príbuzných) a tak isto priateľov a nepriateľov svojich. I daj im mnoho svojich milostí.

— Ochraňuj, Bože, našu katolícku Cirkev, hlavu tejto Cirkvi, sv. Otca Pia XII., všetkých kňazov a nášho pána farára.

— Pomôž, Ježišu, biednym, nemocným, trpiacim, prenasledovaným, umierajúcim a raneným a daj im sily niesť svoj kríž ku spásu.

— Osvieť, Pane, neveriacich, poblúdivých a pohanov a priveď ich do lona jedinej svojej svätej katolíckej Cirkvi, aby všetci jedno boli.

— Buď milostivý dušiam trpiacich v očistci.

To isté môžeš sa pomodliť s týmito odpust. modlitbami:

„Najsvätejšie Srdce Ježišovo, ochraňuj naše rodiny.“ (300 dní).

„Pane Ježišu, rozprestri ochranu Svojho Božského Srdca na nášho svätého Otca pá-

peža. Buď mu svetlom, silou a potechou." (7 rokov a 7 ráz 40-dňové odp.).

„Ježišu, Spasiteľu, daj nám Svoje požehnanie, osloboď nás od večnej smrti, pomáhaj svätej Cirkvi, uštedri národom pokoja, vysloboď duše, čo trpia v očistci." (300 dní).

„Aby si všetkých blúdiacich k jednote s Cirkvou povolať a všetkých nevercov k svetlu evanjelia priviesť ráčil, prosíme Ťa, Pane, uslyš nás." (300 dní).

„Božské Srdce Ježišovo, obráť hriešnikov, zachráň zomierajúcich, vysloboď sväté duše z očistca." (300 dní).

A nakoniec:

O b e t u j s a Bohu.

— Ó, Bože môj, nech bude vždy k Tvojej sláve, čo dnes myslieť, hovoriť, robiť i trpieť budem. Nech sa to všetko shoduje s Tvojou svätou vôľou. —

Dobre je ešte z modlitebnej knižky prečítať si modlitbu, ktorou obetuješ seba i svoj deň najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Je to modlitba dobrého úmyslu. Ak každé ráno vzbudíš v sebe predsavzatie, vtedy za každé dobré slovo dostaneš odplatu od Pána Boha.

Môžeš sa modliť i túto krásnu modlitbu sebaobetovania:

„Večný Bože, vidíš ma tu na kolenách pred svojou nekonečnou velebnosťou. Klamam sa ti, obetujem ti všetky svoje myšlienky, slová a skutky tohto dňa. Mám úmysel robiť všetko z lásky k tebe, na tvoju česť,

aby som plnil(a) tvoju vôľu, tebe slúžil, teba chválil a velebil, aby si ma osvietil v tajomstvách svätej viery, aby som si zabezpečil svoje duševné spasenie, aby som dúfal v tvoje milosrdenstvo, aby som zadosť učinil za svoje ťažké a ťažké hriechy, aby som pomáhal dušiam v očistci a vyprosil všetkým hriešnikom milosť opravdivého obrátenia.

Slovom, mám úmysel dnes všetko robiť vo spojení s najčistejšími úmyslami, ktoré mali za života Ježiš, Mária, všetci svätí v nebi a všetci spravodliví na zemi. Rád by som tento úmysel podpísať svojou vlastnou krvou a opakovať ho každú chvíľu tak často, koľko chvíľ bude mať celá večnosť.

Prijmi, Pane, túto moju dobrú vôľu a daj mi svoje požehnanie a účinnú milosť, aby som sa ani dnes ani nikdy za svojho života nedopustil ťažkého hriechu."

Ale pri modlitbách nezabudni na to, že v nebesách je i tvoja nebeská Matka, prebl. Panna Mária, ktorá nielen svojho syna, Ježiša, ale aj teba i všetkých ľudí veľmi miluje. Utekaj sa vždy pod jej ochranu.

„Ó Pani moja, ó Matka moja, pamätaj, že som tvoj(a); zachovávaj ma, ochraňuj ma ako svoju vec a svoj majetok.

(Keď sa takto modlíme v pokušení, každý raz môžeme získať 40 dní odp.).

Po modlitbách sa pekne prežehnaj, poobozkaj kríž alebo, ak nemôžeš, tak aspoň obrázok v modlitebnej knižke.

5 Chceme sa stať dokonalejšími

Teraz choď k rodičom, pobožkaj im ruku
a povedz: „Dobre ráno, otecko, mamka!“

Ak tak budeš konať každé ráno, tak Pán
Ježiš a Panna Mária ti pomôžu byť šťastným
a vždy lepším cez celý deň.

„Čiň od Boha počiatok a bude dobrý po-
riadok.“

„Kto s Bohom začína, s Bohom dokonáva,
nešťastia žiadneho nech sa neobáva.“

Poludnie.

Na poludnie v mnohých obciach zvonja v kostoloch na Anjel Pána. Keď počuješ zvoniť, hneď preruš zábavu alebo robotu, pekne sa prežehnaj a pomodli sa, čo vieš.

Je to veľmi krásna modlitba, ktorú sa dobrí kresťania modlia, keď počujú zvoniť ráno, na poludnie a večer. Je to modlitba „Anjel Pána“, ktorá je napísaná ku cti Prebl. Panny Márie. V nej ďakujeme Pánu Bohu za to, že z lásky k nám stal sa človekom, aby nás na kríži od zatratenia večného vykúpil.

Iste poznáš túto modlitbu a ak by si ju nepoznal, tak sa ju hneď nauč a nábožne sa ju modlievaj pri zvonení na „Anjel Pána“, ináč na „Anjelské pozdravenie.“ Tým získaš 300 dní odpustkov a Srdcu Panny Márie spôsobíš veľkú radosť. Večer pridaj Otčenáš a Zdravas za dušičky v očistci a najmä za tebe najbližšie.

Na poludnie je obyčajne obed. Tvoji rodičia sa postarali o to, aby si mal čo zjesť. Mamička ti nesie už chutnú polievku a ty hneď sadáš a ješ. A len čo si dojedol, už ťa niet pri stole.

Oj, čosi tu nie je v poriadku.

Pozeral si zaiste neraz na dobytok alebo prasiatka, keď im dávali žrať. Ony hneď bežia k žľabu a bez zastavenia žerú.

Či si ty videl, že by sa prasiatko pomodlilo alebo po jedle ďakovalo?

Kdeže by! Ale ono ani inakšie robiť nemôže, lebo nemá rozumu. Ty však máš rozum. Vieš dobre, že všetko, čo pre život potrebuješ, od Otca nebeského dostávaš. Ten Otec stvoril zem, zrno i dážď — a z toho máš chlieb; stvoril kravu i trávu, — a tá ti dáva mlieko; stvoril koňa i vola, — a ony pre tvoj chlieb pracujú.

Dobre predsa vieš, že tvoji rodičia sa starajú o tieto dary. Zarábajú na ne ťažko a tebe ich dávajú zdarma. Mnoho je detí, ktoré stratily svojich rodičov. Ťažko je im. Sedia bez obeda a niet nikoho, kto by ich zavolať k stolu.

A preto mimo jedla musíš pamätať i na vďačnosť. Jeť — to dokáže i najhlúpejší dobytok, ďakovať však za jedlo — len človek.

Preto pred každým jedlom sa dobre prežehnaj. Povedz taktiež „Otčenáš“, v ktorom prosíme Otca nebeského o chlieb: „Chlieb náš každodenný daj nám dnes.“ Alebo môžeš povedať modlitbu pred jedlom:

Požehnaj nás, Pane, i tieto dary svoje, ktoré z Tvojej štedrosti požívať budeme. Skrze Pána nášho, Ježiša Krista. Amen.

A len potom sadni si k jedlu. Ak máš chutný obed, tak zamysli sa pritom, že je

mnoho ľudí i detí, ktorí nemajú ani kúsok chleba. Vzdychni k Pánu Ježišovi a povedz: — Pomôž, Ježišu, všetkým chudobným i hladným. —

Po obede poďakuj sa Pánu Bohu za jeho dary touto modlitbou:

Ďakujem Ti, všemohúci Bože, za všetky dobrodenia Tvoje, ktorý žiješ a kráľuješ na veky vekov. Amen.

Po Bohu treba rodičom poďakovať. Preto pobožkaj otcovi i matke ruku a povedz: „Pán Boh zaplať vám za obed!“

Pri jedení tiež nezabudni, že v piatok každého týždňa je pôst, lebo v tento deň umrel Pán Ježiš za nás na kríži.

Preto jeme, aby sme žili, ale nie preto žijeme, aby sme jedli.

Chlieb bez modlitby
brucho napcháva,
ale pre dušu
osohu nedáva.

Večer

Koniec korunuje dielo. Dobre začať, to ešte málo. Hlavné je dobre ukončiť. Preto, keď večer sa vyberieš spať, kľakni pekne pred tvojím krížom a srdečne ďakuj a odprosuj dobrotivého Pána Boha:

Ď a k u j Bohu:

— Bože môj, ďakujem Ti z celého srdca za všetko to, čo si mi daroval cez celý deň: za zdravie, jedlo, milosti, za zdar i nezdar, za radosti i kríže, i za všetky požehnania, ktoré ja ani pochopiť nemôžem.

O d p r o s u j Pána Boha.

Pomysli si na to, čo si po celý deň robil. Možno, nedaj Bože, to bol i nejaký hriech. Ak všetko dobre bolo, — ďakuj Pánu Bohu, že ťi pomohol byť dobrým. Ak zle, — tak ľutuj.

Ale ak chceš toto dobre konať, nauč sa každý deň robiť:

m a l é s p y t o v a n i e svedomia. Obvyčajne na to postačia dve-tri minúty.

Rob to tak:

Postav sa v myšlienkach svojich pred Pána Boha a povedz:

— Bože môj, ty vidíš všetky moje činy i myšlienky. Pokorne Ťa prosím, osvieť môj rozum, aby som mohol poznať, čo nedobrého som dnes vykonal. Duchu Svätý, upamätaj ma na moje hriechy. —

Teraz rob samotné spytovanie svedomia. To značí, rozmýšľaj krátko, čo si cez celý deň nedobrého konal.

Čo? — ráno, cez deň, večer;
doma, vonku, v škole, v kostole;
proti Bohu, rodičom, iným atď.

Prečo? — Prečo si tak nedobre konal?
Např. v zlosti, z lenivosti, v pokušení,
kto ťa nahovoril k zlému atď.

L u t u j za to nedobré, čo si cez deň konal: — Bože môj, Ty ma miluješ a ja som nebol dobrý. Ja som zhrešil a Teba, Bože, zarmútil. Ako veľmi je mi toho ľúto. Ty si, Bože, nekonečne dobrý. Odpusť mi moje hriechy. Miluj ma zas!

„Spasiteľ sveta, zmiluj sa nado mnou!“
(Raz denne 50 dní).

S ľ u b u j nápravu:

— Sľubujem Ti, môj Bože, že sa budem s Tvojou pomocou snažiť byť lepším. Budem sa hriechov vystríhať i radšej si priať smrť, ako ťažko zhrešiť. Budem sa každej príležitosti ku hriechu chrániť. —

Pri tom si pomysli, čo máš robiť, aby si sa toho zlého už viac nedopustil. Např. nechodiť už so zlými kamarátmi, nepočúvať špatné reči, neleňovať, nezostávať o samote.

Ak by si spozoroval pri spytovaní svedomia, že si napr. vynechal raňajšiu modlitbu, tak vzbud' v sebe úmysel, že nikdy viac nevynecháš modlitbu. Bez modlitby bude tvoja duša ako deň bez slnka. Diabol má toho dňa k tebe lepší prístup.

Stalo sa, že v Arábii cestovala karavána, v ktorej boli zastúpení rozliční ľudia. Večer boli postavené šiatre. V jednom boli Turek, Žid a kresťan.

Pred spánkom Turek rozostrel koberec, kľakol si naň a modlil sa k Alahovi. Podobne i Žid odriekal svoju pobožnosť k Jehovovi. Len kresťan nie. Vrhol sa na posteľ bez modlitby. Keď to videl Turek, povedal:

— To je nemý pes, ktorý nepozná svojho Pána!

Aké zahŕňajúce sú to slová.

Daj pozor, aby si i ty nezaslúžil podobný ponižujúci výrok.

Takéto krátke spytovanie svedomia bude ti veľmi užitočné a pomôže ti vždy lepším sa stávať.

Ak by si ty náhodou bol niekedy nezdravý alebo utrápený tak, že by si nemohol vykonať malé spytovanie svedomia, tak pred spánkom povedz čo len toto:

„Bože môj, ľutujem a bolí ma z celého srdca, že som Ťa obrazil, lebo si najvyššia Dobrota, a beriem si pred seba s pomocou Tvojou už viacej nezhrešiť.“

(300 dní, keď si touto modlitbou vzbudíme dokonalú ľútosť.)

„Zachráň ma, ó Ježišu!“ (300 dní.)

A či vieš, že hoci si mladý, jednak môžeš skoro umrieť. Či si nevidel, ako deti pochovávali? Možno i tvojich kamarátov? — Každým rokom k hrobu krokom. —

Ale keď človek umiera, hlavnou vecou je, aby dobre umrel: — zaopatrený všetkými sviatosťami, vyspovedaný i sjednotený s Pánom Ježišom vo sv. prijímaní. Jedným slovom, aby umrel v stave milosti Božej.

Sv. Terézia Veľká povedala, že tri veci musíme mať vážne pred očami, a to: Boha, dušu a smrť. Keď stratíme Boha, iného nemáme, aby sme sa s ním mohli smieriť. Keď si zatratíme dušu, nemáme inej, aby sme ju mohli spasíť. A keď sa smrť dobre nepodari, nemáme príležitosť ešte raz zomrieť, aby sme napravili chybu.

Preto by bolo aj tebe veľmi osožným, keby si si zvykol každý deň takto sa pomodliť za šťastlivú smrť:

„Blahoslavení mŕtvi, ktorí v Pánovi zosnuli! Ó, Bože môj, celkom isté je, že musím zomrieť, ale neviem kedy, ako a kde zomriem. To jedno viem, že budem na veky zatratený, ak umriem v ťažkom hriechu. Pre blahoslavená Panna Mária, svätá Matka Božia, pros za mňa, hriešnika, teraz a v hodine smrti mojej. Amen.“ (300 dní).

„Ježiš, Mária, Jozef, vám darúvam svoje srdce a svoju dušu.

Ježiš, Mária, Jozef, pomáhajte mi v poslednom smrteľnom boji.

Ježiš, Mária, Jozef, s vami nech sa odobiera moja duša v pokoji." (300 dní).

A nakoniec nezabudni:

S Bohom kto deň začína,
s ním ho dokončuje,
ten šťastlivý život má,
nebo si buduje.

D o m a.

Dom, v ktorom sú tvoji rodičia, bratia a sestry, musí ti byť najmilším. V ňom ťa rodičia vychovali a tu sa o teba starajú. Tu ti pomáhajú v každej biede, tu sa s tebou delia o každú radosť i žiaľ.

Preto tento dom musí ti byť posvätným.
— Len doma hľadaj šťastie! —

Lebo ako môžeš nájsť šťastie medzi cudzími, keď ho nenachádzaš doma? A preto doma musíme spolu nažívať v najlepšej shode a láske. V takom dome, kde je shoda a láska, tam je vždy aj požehnanie Božie.

— Kde svornosť, tam i Božieho požehnania je hojnosť. —

Tvoja prvá a najsvätejšia povinnosť doma je poslušnosť voči rodičom.

Nikdy nezabúdaj na 4. prikázanie Božie: „Cti otca svojho i matku svoju.“

Cti, miluj a poslúchaj svojich rodičov, lebo oni okrem Pána Boha dali ti všetko, čo len máš.

C t i r o d i č o v.

Oni sú Bohom ustanovení tvoji opatrovníci. Oni sú starší i múdrejší. Oni nie sú tebe rovní kamaráti, preto musíš im vykať.

„Prekliaty buď, kto nectí otca alebo matku.“ (5 Mojž 27, 16).

Nesmieš im protirečiť a tým menej sa hnevať. Nehnevaj sa na nich i keď ťa vybili, alebo ti dačo nepovolili. Toto oni robia z lásky k tebe, len pre tvoje dobro, aby si svoje chyby napravil, aby ťa odviedli od zlého. Nesmieš ich nikdy vysmievať, i keby mali aj nejaké chyby.

Miluj rodičov.

Ktože iný postará sa o teba tak, ako tvoj vlastný otec a matka? Títo pracujú od rána do večera, aby si mal čo jesť a čo obliecť. Posielajú ťa do školy, poučujú i napomínajú ťa. Za toto všetko nie si schopný nikdy sa im dosť odvdáčiť.

V istej škole pýtal sa pán farár žiaka:

— Povedz mi, koľko ty stojíš svojich rodičov?

Chlapec nevedel dať odpoveď. Vtedy pán farár pokračoval:

— Nuž ja ti pomôžem! Ako myslíš, zješ ty každý deň u mamičky za tri koruny? Nuž a koľko to bude za mesiac?

— 90 korún, — napočítal žiak.

— A za rok?

1080 korún.

— No a za desať rokov, koľko vydali rodičia na teba?

— 10.800 Ks — napočítal chlapček.

— Nuž vidíš! To len na jedenie. A ak k tomu pridáme ešte šatstvo, knihy, lieky atď. A okrem toho, — pokračoval pán farár,

— starosti otca, slzy, trápenia a nevyspaté noci matky. Či je to možné oceniť?

— Nezabudni na to po celý svoj život, koľko ty stojíš svojich rodičov. Nikdy to nebudeš môcť zaplatiť!

A preto ani ty nezabudni na to. Nemáš peňazí na zaplatenie. Preto splácaj všetko svojím srdcom. Daj im svoje srdce, — miluj ich.

— Kto si rodičov miluje, toho Pán Boh udržuje. —

Preto ochotne rodičom pomáhaj, najmä vtedy, keď oni od starosti zoslabnú. Dobre sa uč a snaž sa robiť im len radosť. Chráň sa všetkého, čo by mohlo ich zarmútiť. Modli sa každý deň za nich.

Treba milovať nielen dobrých rodičov, ale i nedobrých. Nemiluj ich chyby, hriechy, zlé činy, kliatbu, krádež, pijanstvo atď., ale miluj a cti si ich ako rodičov.

Ale okrem toho vrúcno sa modli za nich, aby sa, ak sú zlí, polepšili. Vytrvalú modlitbu nevinných detí iste vyslyší Kristus Pán.

P o č ú v a j ochotne svojich rodičov.

Nečakaj, aby ťa vždy k poslušnosti, do roboty naháňali, ale sa sám často spýtaj, čím im môžeš pomôcť. Bez práce nemotaj sa po izbe.

Nech ti bude vždy príkladom malý Ježiško. On, keď býval v Nazarete so svojou Matkou, prebý. Pannou Máriou a so sv. Jozefom, pestúnom, bol im veľmi poslušným. Hoci bol Bohom — poslúchal ľudí.

Preto Pán Ježiš, keď ťa vidí poslušného, má radosť a dáva ti šťastie, dlhý život a mnoho svojich milostí.

— Kto nepočúva otca, matku — padne iste do úpadku. —

Ak si sa v niečom previnil, netaj to, neklam, ale hneď sa priznaj a sľúb, že sa budeš teraz usilovať o to, aby sa to viac tak nestalo. Rodičia ak budú vidieť tvoj žiaľ, iste ti tvoje previnenia odpustia.

— S nepravdou ďaleko nezájdeš. —

Nikdy ničoho neber bez povolenia rodičov. Sú zlé deti, ktoré kradnú doma cukor, vajcia, peniaze, tabak atď. Tak robia len zloději. Ty takým nechceš a nesmieš byť. Pamätaj, že Pán Boh prikazuje: „Nepokradneš.“

Ak ti dajú rodičia nejaké peniaze a možno, že i sám už niečo zarábaš, tak použi ich rozumne. Najlepšie, keď si ich budeš sbierať do pokladničky. Potom, keď ich budeš mať nasbieraných viac, poraď sa s rodičmi, čo za ne kúpiť. Jednak nikdy nevydávaj ich na škodlivé a nepotrebné veci: na tabak, pálenku, pivo, hlúpu zábavu a pod.

— Sto ráz myslí a raz vydávaj. —

Ak zvykneš mrhať peniaze na nepotrebné veci, tak — „Pôjdu lúky na klobúky a role na parazóle.“ —

Pros, aby ti rodičia kúpili katechizmus, bibliu, modlitebnú knižku, kalendár atď.

Každú dobrú knižku zabaľ do papiera, najmä katechizmus, modlitebnú knižku a túto knižočku, pretože ich budeš potrebovať po

celý život, polož ich na čisté miesto, a často vo voľných chvíľach prečítaj si z nich pre seba i pre druhých.

Dobre hovorí istý autor:

— Keď sa modlíme, vtedy shovárame sa s Bohom; keď ale nábožné knihy čítame, vtedy Boh sa shovára s nami. —

Čomu nerozumieš, na to sa opýtaj rodičov, pána farára alebo pána učiteľa.

— Izba bez knihy ako človek bez duše. —

Ak máš bratov a sestry, ži s nimi v najlepšej shode. Najmä mladších od seba nehnevaj a nerob im krivdy. Bav sa s nimi pekne, pomáhaj im a dávaj im dobrý príklad. Nauč ich pekne sa modliť a hovor im, čo vieš o Ježiškovi, o Panne Márii, o Pánu Bohu. Ak máš niečo dobrého: cukríky, jabĺčka a pod., vďačne sa s nimi podel.

Ak príde do domu žobrák, daj mu čo môžeš. A ak sám nemáš, popros rodičov a zanes mu. — Žobrákovi dáš — Kristu dáš! —

— Kto biednym daruje, Pán Boh ho miluje.

Kto biednym ukráti, Pán Boh ho zatratí.

Každú dobrotu Pán Boh ti vynahradí stonásobne a najmä lásku a dobrotu k svojim rodičom.

— Kto chudobným pomáha, toho Pán Boh rád máva.

Za milé, dobré srdce
a za tie ruky zlaté
tvojho otca a matky
len tvoje srdce splatí.

V o n k u.

Ak chceš ísť von z domu, pýtaj si od otca alebo matky vždy dovolenie a povedz, kam chceš ísť. Domov sa vráť na čas, ako ti to rodičia uložia..

Id' sa baviť a zabaviť k dobrému priateľovi, do záhrady alebo na pole. Bav a zabávaj sa slušne.

Veľmi dávaj pozor na to, s kým obcuješ, lebo zlý spoločník viac uškodí ako všetci diabli v pekle.

— S akými človek obcuje, taký bude aj sám. —

A Písmo sv. hovorí:

„Kto chodí s múdrymi, bude múdry, priateľ bláznov bude mu podobný.“ (Prísl. 13, 20).

Preto nekamaráť sa s tými, ktorí sa špatne zabávajú, hovoria nepekne reči, nabádajú ťa k zlému. Od takých radšej utekaj.

— Zlého sa stráň a ako hada chráň. —

Povedz o nich rodičom alebo pánu farárovi. Ale ani ty sám nespievaj mrzké pesničky, nehovor nečisté slová, nehreš jazykom a ústami. Pamätaj, že tvoje ústa sú na dobré,

na slávu Božiu a na modlitbu stvorené. —
Tomu, kto hreší, čert na jazyku sedí. —

Po ulici, po dedine bez potreby nebehaj.
Nebi sa, nehádzz kameňmi, neprezývaj niko-
ho, nevysmievaj sa zo starších a zo žobráka.
Tak robia iba zlé deti a uličníci.

— Kto je k ľuďom nezdvorilý, ten i Bohu
nie je milý. —

Staršieho si ucti. Ak niečo dobrého ti ká-
že alebo o niečo takého ťa žiada, tak ochot-
ne poslúchni.

„Pred šedivou hlavou vstaň a cti osobu
starého.“ (3 Mojž 12, 32).

Každého pozdrav po katolícky:

— Pochválen buď Ježiš Kristus!

* Odpoveď: — Naveky. Amen! (300 dní).

Iné kresťanské pozdravy sú ešte tieto:
Pán Boh pomáhať! — Pán Boh uslyš! Boh ťa
opatruj! Chvála Bohu! S Bohom!

Najmä pozdrav vždy pána farára a pána
učiteľa. Možno si už vyrástol a si veľký,
predsa musíš vždy najprv pozdraviť pána fa-
rára a p. učiteľa. A to máš urobiť, lebo oni sú
starší i múdrejší ako ty, lebo oni ťa vycho-
vali i učili.

Pána farára nazývajú duchovným otcom,
lebo je otcom tvojej duše i otcom všetkých
veriacich.

Kňaz je otcom tvojej duše, lebo tvoju
dušu:

obdaril životom Božím pri sv. krste,
omyl od hriechu dedičného,

6 Chcem sa stať dokonalejším

kími mliekom Božej náuky,
 kími ju sv. Telom Božím,
 učí ju ako dieťa chodiť po cestách
 pravdy Kristovej,
 omýva ju od hriechov pri sv. spovedi a
 vždy sa o ňu stará, aby bola spasená.

Preto budeš veľkým nevďačníkom, ak pá-
 na farára i každého kňaza ctíš a srdečne
 zdravíš nebudeš.

— Kto kňaza nepozdravuje, ten ani Boha
 nemiluje. —

Ak ideš okolo kríža, tak vždy sním čiap-
 ku, prežehnaj sa a povedz:

„Pane, ďakujem Ti, že si za moje hriechy
 zomrel na kríži.“ (300 dní).

Alebo takto:

„Klaniam sa Ti, najsvätejší Pane Ježi-
 šu Kriste, dobrorečíme Ti, lebo si skrze svä-
 tý kríž svoj svet vykúpil.“ (Raz denne 100
 dní).

Ak ideš okolo kostola, pamätaj, že tam
 býva na oltári sám Boh, Ježiš Kristus vo
 Sviatosti Oltárnej. Sním čiapku a pozdrav
 Ho: „Chvála a sláva najsvätejšiemu Srdcu
 a predrahej Krvi Ježišovej v najsvätejšej
 Sviatosti Oltárnej“ (300 dní), alebo

„Klaniam sa Ti, najsvätejšie Srdce Ježi-
 šovo vo Sviatosti.“ (300 dní), alebo

„Sláva a poklona naveky prevelebnej
 Sviatosti.“ (300 dní).

Ale to ešte málo. Ak miluješ Pána Ježi-
 ša, zájdi do kostola, ak len môžeš, aspoň na

jeden „Otčenáš“. Pozdrav Ho tam, lebo túžobne Ťa očakáva.

Pri návšteve prev. Sviatosti máš:
so srdečnou láskou Ježiša pozdraviť,
so živou vierou sa mu klaňať,
dôverne ho prosiť o milosti a
povolať si ho duchovným prijímaním do
svojho srdca.

Domov sa vráť, keď ti rodičia prikážu. Ak
si ty čestná dievčina, tak po nociach, či po
muzikách neostávajú osamote s mládencami.
Nikdy z toho nič dobrého sa neprihodilo, ale
najčastejšie len hriech, hanba a slzy.

— Hriešna radosť plodí žalosť. —

Večerom i nocou bez vážnejšej potreby
je lepšie nevychádzať z domu a vonku sa
netúlať.

Zaiste môžeš si kedy-tedy ísť s dovo-
lením rodičov na zábavu, ale vždy len vo spo-
ločnosti rodičov alebo príbuzných, nie však
samotná ani s cudzím mládencom a to ešte
v noci.

Nedaj sa od mládenca vylákať von. S ta-
kým, čo sa neslušne správa, netancuj a sa-
ma sa tiež slušne správaj.

Pri tomto však zapamätaj si túto pravdu:

— Kto veľa na zábavy chodí — dlho ne-
ostane bez hriechu. —

A i ty, chlapče, na zábave bav sa nie bit-
kou ako zlodej, ale s veselým smiechom a
peknými pesničkami.

Vonku do cudzej záhrady na jablká, maliny alebo iné ovocie nechodievaj. Do cudzieho poľa nežeň svoj dobytok, čo by ti to prikazovali i starší, lebo to je vždy iba zlodejstvo.

Za jablčko, kúsok trávy,
budeš zlodej iste pravý.
Boha hriechom urazíš,
dušu v pekle zatratíš!

Škola.

Ak ešte chodíš do školy, tak spýtaj sa sám seba, prečo ta chodíš. Tak sa dozvieš, že do školy ideš preto, aby si sa tam učil a tak sa stal múdрым. Lebo: — Učenie svetlo — nevedomosť tma. —

Ak budeš sa dobre učiť, vyrastieš: Bohu na slávu, rodičom na radosť, cirkvi i štátu na ošoh.

Ak budeš múdry, ľudia ťa budú ctíť a tiež peniaze skorej a ľahšie zarobiš.

— Neučíš sa pre školu, ale pre život. —

Preto sa snaž nedarebáčiť, ale sa dobre učiť.

Istý chlapček sa nechcel učiť. Išiel sa zabávať na pole. Vidí tam koňa i hovorí:

— Koníčku, poď sa so mnou pozabávať.

— Nie, — odpovedá kôň — ja musím pracovať, orať pole.

Vidí chlapček včielku, i k nej hovorí tak isto. Ale včielka jemu:

— Nie, leto je krátke a ja musím robiť, — sbierať med.

Volá potom chlapček vtáčika na zábavu, ale ani tento nejde:

— Nie, ja musím pracovať, — kámiť svoje mláďatá.

Uvidel chlapček, že vo svete všetci robia, lebo každý je k práci stvorený. Išiel preto aj on do školy sa učiť.

— Robota je matka života. —

Písmo sväté hovorí: „Človek sa rodí pre prácu a vták pre lietanie.“

To je rozprávka, ale ona ťa učí, že i ty musíš pracovať a nie leňochom byť.

Či sa má leňoch dobre?

Veru nie! Musí sa zato hanbiť. A komu robí škodu? Najprv a predovšetkým sebe. Vyjde zo školy, i naďalej zostane hlúpy. Ako pásol prasce, husi a dobytok, tak i potom viac vedieť nebude.

— Na lenivca vždy čaká žobrácka palica.

Hreší aj proti Bohu hriechom lenivosti; hreší aj proti rodičom, lebo ich okráda o ťažko zarobený majetok.

— Lenivosti vždy sa chráň, v nej má diabol mocnú zbraň. —

Sv. Ján Bosko mal veľmi chudobných rodičov. Celý rok chodil do školy, ktorá bola až desať kilometrov vzdialená od dediny. Potom bol učňom u krajčira, slúžil v reštaurácii ako pomocník v kuchyni. Dva roky spal pod schodami v predsieni, ale jednako vo voľných chvíľkach bral si knihu do ruky a učil sa. Keď nemal času vo dne, učil sa i v noci pri sviečke.

Všetky tieto ťažkosti, trápenia i hlad nemenšovali jeho ochotu k učeniu, lebo on

na každý pád chcel byť kňazom. A týmto sa i stal. Nielen kňazom, ale i svätým.

Aký prekrásny príklad pre vás — žiaci! Modli sa k sv. Jánovi Boskovi, aby i tebe pomohol byť takým vytrvalým v učení. .

Čím ty potom chceš byť?

Môže byť, že tiež kňazom, možno dobrým gazdom, učiteľom alebo úradníkom?

Ak sa budeš dobre učiť, tak Pán Boh ti pomôže a staneš sa tým, čím chceš byť. Ale toto od teba nezáleží. Od teba záleží byť čestným, svedomitým, pracovitým, skromným a poslušným. A takých ľudí vždy a všade potrebujú.

V škole poslúchaj pána učiteľa i pána farára ako svojich rodičov, pretože oni tak isto tebe dobre prajú a o teba sa starajú. Chcú, aby si bol dobrý, múdry i pobožný. Oni ti pomáhajú, aby si sa stal lepším.

Nikdy ich neklam a necigáň. Radšej mlčať, ako nepravdu hovoriť.

— S pravdou ďalej zájdeš ako s cigánstvom. —

Do školy chodievaj na čas.

— Radšej o hodinu skorej ako o minútu neskorsie. —

Pred učením vzývaj o pomoc Ducha Svätého. Na hodine dávaj pozor, nehovor a nesmej sa. Ak budeš rozvážny, tak skoršie a ľahšie pôjde ti učenie.

Ak ti učenie ťažko ide, ak nevieš porozumieť, tak povzdychni si k Ježišovi a k Panne Márii a povedz:

— Ježišu, pomôž mi! Prečistá Panna, oroduj za mňa! —

Keď si dobre vykonal úlohu alebo si dobrú odpoveď dal pánu učiteľovi, tak vďačne vzdychni: — Ďakujem Tebe, Bože! Tebe, P. Mária!

Mnohí žiaci sa dopúšťajú samopašnosti: vybijú slabších žiakov, posmievajú sa tým, ktorí majú telesnú chybu, idú kradnúť ovocie alebo kradnú iné veci nie tak zo zlosti, ako zo samopašnosti.

Nikdy nevezmi nič cudzieho, ani to najmenšie, — ani perko, ani gumu, papier a pod., lebo je to vždy krádež. A predsa Pán Boh prikazuje v 7. prikázani: „Nepokradneš!“

Kradne iba zlodej. A ty predsa nechceš byť zlodejom. Za takým žandári chodia, do žalára ho dajú. Z krádeže treba sa spovedať, ukradené vrátiť a škodu nahradiť.

— Lepšie — nič nemať, ako ukradnuté mať. —

Ale okrem toho nikdy nezabudni, že i keď ťa nikto z ľudí nevidí, jednak ťa Pán Boh vždy a všade vidí. Pána Ježiša veľmi zarmúti, ak niečo ukradneš. Aj potrestať ťa môže: chorobou, nešťastím alebo daľakou / biedou.

— Kto túži po cudzom, svojho nemáva. —

Cudzieho sa netýkaj, ale svoje rád obetuj. So svojím pomôž a ochotne každému požičiavaj. Podel sa s chlebom, jablkom, cukríkmi so svojimi kamarátmi.

— Dobrí priatelia sa i jednou jahodou podelia. —

Malý, pobožný žiak Vít Fontgalland nebol samopašný a mal neobyčajne dobré srdce. V škole bol slabý, kuľhavý žiak a toho práve Vít miloval pre jeho chybu. Rád sa s ním hral, otváral mu dvere na chodbách, aby iní nebuchli do neho, bdel nad tým, aby žiaci nesrazili na zem úbohého mrzáka a pri hre slúžil mu za ochranný múr.

Pred učením Vít vždy sa prežehnal, aby tak obetoval Pánu Bohu svoje učenie. Na sošitoch na vrchu nakreslil pekný kríž a v prostriedku meno Ježiš.

Milí žiaci a žiačky! Nasledujte tento krásny príklad pobožného Víta! Pobožnosť, skromnosť, dobrotá urobí vás milšími, ako samopašnosť, krik, hulákanie a neskromnosť.

Uč sa všetko dobre, ale najlepšie sa uč katechizmus, pretože tento ťa najlepšie naučí, ako máš na svete žiť, ako byť Bohu milým a ľuďom dobroprajným a ako sa môžeš dostať do neba. A preto nazývajú katechizmus prameňom všetkého šťastia, hviezdou, ktorá vedie cestou života a kľúčom do kráľovstva nebeského.

Vedela o tom istá pobožná žiačka, ktorá na konci školského roku dostala od pána farára modlitebnú knižku a pochvalu pre horlivosť v náboženstve. Radostne šla domov a ukázala knižku otcovi.

— Z ktorého predmetu dostala si vyznamenanie? — spýtal sa jej otec.

— Z náboženstva! — odpovedalo dievčatko.

— A prečo nie z iného predmetu, ako napr. z počtov, čítania, dejepisu? Veď iné predmety sú potrebnéjšie — hovorí jej otec: — Z náboženstva predsa nevyžiješ, ale ostatné predmety potrebuješ pre život!

— To nie je pravda! — rázne odpovedalo dievčatko. — Náboženstvo je najpotrebnejší predmet, lebo ostatné predmety učia nás o zemských, pomíjateľných veciach, ale náboženstvo učí nás o Bohu, o nebi, o ceste do kráľovstva nebeského. A ja chcem do neba sa dostať.

A veru, dievčatko malo pravdu!

Náboženstvo — to je najhlavnejšia náuka. Tá náuka je ti pre celý život. Preto katechizmus musíš vedieť a opakovať až do smrti.

Spievaj ochotne, ale najradšej cirkevné piesne. Popros pána farára, katechéta alebo pána učiteľa, aby vás — žiakov učili cirkevným piesňam.

„Chváľme Boha spevom, rečou;
chváľme Ho tiež skutkami;
chváľme Ho vždy s úctou väčšou,
svojimi tiež čnosťami. (Cirk. pieseň.)

Čítaj dobré knihy. Dobrá kniha je najlepším priateľom človeka.

Ale chráň sa nedobrych. Nie všetko je vždy pravdou, čo v knihách alebo v novinách je napísané. Sú i také knihy a noviny,

ktoré ti môžu veľmi uškodiť na duši. Takéto neber do rúk! Ak nevieš, či tá alebo iná kniha je dobrá, tak sa opýtaj pána učiteľa alebo pána farára.

Knižky a písanky zabaľ do papiera. Drž ich v čistote a na ne si napíš:

„Uč sa, modli sa a pracuj!“

— Pracuj, ako by si mal naveky žiť, a modli sa, ako by si mal ešte dnes umrieť. —

„Uč sa abecedu — nebudeš mať biedu“,
lebo:

„Lepší je rozum, ako tisíc korún.“

Vždy a všade.

Vojaka alebo úradníka poznáš po obleku a pravého kresťana podľa jeho držania, ktoré vždy a všade musí byť kresťansko-katolícke, t. j. čestné a úprimné.

Pamätaj vždy a buď hrdý na to, že si katolík. To je veľká milosť, že patriš do veľkej všeobecnej katolíckej rodiny.

Ďakuj Pánu Bohu, že ti dovolil narodiť sa v pravej katolíckej Cirkvi Kristovej. Neschádzaj sa nikdy s takými ľuďmi, ktorí našu svätú Cirkev preklínajú a nepekne o nej hovoria.

„Kto nepokladá Cirkev za svoju matku, — hovorí sv. Cyprián, — ten nemôže pokladať Boha za svojho otca.“

Tvoj odznak je kríž, preto vždy maj na krku krížik, medailón alebo sv. škapuliar.

Veľmi osožné je nosiť škapuliar Božského Srdca. Ak pri jeho nosení budeš často opakovať túto modlitbičku:

„Ježišu tichý a pokorný srdcom, sprav srdce moje podľa Srdca Svojho“, to sa ti dostane za každým razom 300 dní odpustkov.

Pamätaj, ver a vyznávaj vždy a všade, slovom i činom toto „Desatoro“:

1. že je jeden Boh-Stvoriteľ celého sveta,
2. že v Bohu sú tri osoby: Boh Otec, Boh Syn, Boh Duch Svätý,
3. že Boh za dobré činy každého odmení a za zlé potrestá,
4. že preto je nebo i peklo,
5. že Syn Boží sišiel s neba, narodil sa ako človek z Panny Márie, dostal meno Ježiš a zomrel za nás na kríži, aby nás od hriechov vykúpil a priviedol k spaseniu, t. j. k večnému životu,
6. že duša ľudská je nesmrteľná, to značí, že nikdy neumrie,
7. že bez pomoci Božej, t. j. bez milosti Božích duša ľudská nemôže byť spasená,
8. že katolícka Cirkev je len jedna na zemi, pravdivá Kristova Cirkev. Len v nej je pravdivá náuka Kristova, len v nej najľahšie môžeme dosiahnuť spasenie,
9. že Boh človeka stvoril na to, aby jeho tu na zemi oslavoval, uctieval a miloval, Jeho prikázania dodržiaval, Cirkev poslúchal a tak večný život si zaslúžil,
10. že hriech, najmä ťažký, je najväčšie nešťastie človeka.

Vždy a všade buď vytrvalý a neochvejný v dobrom až do konca života.

Pán Ježiš povedal: „Buď verný až do smrti a dám ti korunu života.“ (Zjav 2, 10).

„Kto vytrvá až do konca, ten bude spasený.“ (Mt 10, 22).

Vždy a všade MEDZI ĽUĎMI:

Rob pre druhých vždy to, čo si sám pre seba praješ.

„Všetko teda, čo chcete, aby ľudia činili vám, i vy čiňte im“ — hovorí Pán Ježiš.

A porekadlo hovorí: — Čo sám nerád máš, — nerob inému! —

Preto snaž sa každému urobiť dobre a rád/pomáhaj. Zachádzaj čo najláskavejšie s ľuďmi a vyhýbaj sa všetkému, čím by si ich mohol nejako uraziť, nezarmucuj ich, ba pri každej príležitosti usiluj sa im nejakú radosť spôsobiť. — Bližnému radosť — Bohu radosť.

Istý otec priniesol zo záhrady štyri jablká a podelil ich svojim štyrom chlapcom. Deti zaradovaly sa jablkám, lebo tohoročné jablká ešte neokúsily. Večer potom otec pýtal sa ich, čo urobily s tými jablkami.

— Ja som ho zjedol, — povedal najstarší.

— Ja som ho predal, — hovoril nasledujúci.

— I ja som ho zjedol, — povedal tretí — ale zrnká z neho som zasadil.

— Nuž a ty, — pýta sa — čo si urobil s jablkom?

— Ja som ho nezjedol, ale som ho zanie-sol do susedov chorému Jankovi. Nechcel ho ani prijať, ale ja som mu ho položil na posteľ a utiekol som.

Vtedy otec objal toho najmladšieho chlapčeka a povedal:

— Ostatní to tak vykonali, ako to ľudia

zvykli robiť, ty však, môj milý synku, tak si učinil, ako má dobrý kresťan-katolík činiť.

Ku každému buď dobroprajný a prívetivý.

— Niet učiteľa nad lásku. —

— Krása bez dobroty nemá nijakej hodnoty. —

Najlepší vzor dobroprajnosti a lásky najdeš v Pánu Ježišovi, ktorý povedal:

„Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom.“ (Mt 11, 29).

Každému ochotne odpusť a nežič zlé, lebo sám dobrý Ježiš hovorí:

„Keď odpustíte ľuďom ich hriechy, i váš Otec nebeský odpustí vám vaše previnenia.“

— Sebe nič — hovorí porekadlo, — ale druhému všetko máš odpustiť. —

Stalo sa, že sv. Peter apoštol opýtal sa Pána Ježiša:

„Pane, koľko ráz zhreší môj brat proti mne a mám mu odpustiť až po sedem ráz?“

„Nepovedám sedem ráz, — odpovedal mu Pán Ježiš, — lež sedemdesiatsedem ráz.“

Sedemdesiatsedem ráz, t. j. vždy.

Vždy a všade odpustenie je povinnosťou každého katolíka.

Taktiež i nezáviď druhému.

— Kto druhému závidí, u seba nevidí. —

— Kto túži po cudzom, nemáva svojho. —

— Železo hrdza zožiera a závistník od závesti umiera. —

Ale nech ti bude:

— Drahšia svoja chyža z hlíny, z blata, než cudzia zo zlata. —

Hovor o každom dobre. Neohovárať a ne-súď. „Nesúďte, — hovorí Ježiš a nebudete súdení; neodsudzujte, a nebudete odsúdení.“

— Každý nech si do svojho hrnca hľadí.

— Zametaj len pred svojím prahom. —

Ak v tvojej prítomnosti sa hovorí zle o druhých, nerád to počúvaj, lebo najčastejšie:

— Z komára robia ľudia somára. —

Hovor vždy len pravdu. Ak nemôžeš, radšej mlč. — S nepravdou ďaleko nezájdeš.

— Luhárovi sa ani vtedy neverí; keď pravdu vraví. —

Chráň sa tiež pri rozprávkach, výrokoch podľa ľubovôle niečo vynechať, pridať, neisté za isté podať atď.

„Boh miluje pravdu“, — hovorí Písmo sv. A dodáva: „V ohavnosti sú u Pána ústa luhavé.“

Preto luháť je vždy hriech.

Pri tom ale pamätaj, že čo hovoríme, musí byť pravda, ale nie všetko, čo je pravda, treba aj povedať.

Ak máš niečo hovoriť, najprv si to premysli a potom povedz.

— Sto ráz myslí, — hovorí porekadlo, — a raz povedz.

— Zle je, keď jazyk pred rozumom uteká. —

— Lepšie je hodinka na rozmýšľanie ako rok na ľutovanie. —

Lebo ináč ľudia hneď poznajú:

— Aká hlava, taká vrava. — Poznať po vrave, čo je v hlave. —

Buď zdržanlivý a opanuj svoju netrpezlivosť, hnev a zlosť. V hneve mlč.

Hnev je zlý radca. —

— V hneve mlčať značí — na oheň vodu liať.

Dobre je v hneve počítať do 100 alebo 200. Za ten čas tvoj hnev sa pominie. To isté radí i porekadlo: — Ak sa hneváš málo, napočítaj desať; ak sa hneváš mnoho, napočítaj sto. —

Dobre je tiež v hneve hovoriť:

— Ježišu, uklidni ma! Panna Mária, pomôž mi!

Zo života sv. Vincenta je známy tento prípad. Prišla jedného dňa istá žena k svätému a ponosovala sa, že jej muž je veľmi zlostný a preto je u nich v dome len sama zvada.

— Môžem vám pomôcť, — hovorí sv. Vincent, — ale to musíte presne dodržať.

— Oh, budem vám veľmi povďačná. Len mi pomôžte. Lebo u nás je hotové peklo.

Svätý odišiel a o chvíľu doniesol fľaštičku s medicínou.

— Tak tu máte! Keď sa muž začne s vami dohadovať, naberte si do úst z medicíny a držte v ústach, až kým sa vám v ústach dobre zohreje. — Žena sa zachovala podľa tejto rady. Ešte v ten istý deň prišiel muž domov veľmi nahnevaný. Nadával a zúril, ale žena

chytro sa napila medicíny a dobre stisla zuby, aby jej nevytieklo. Muž sa čoskoro utíšil a v ten deň nebolo zvady v dome.

O týždeň už s radosťou mohla bežať k sv. Vincentovi a prosila si ešte lieku, lebo je veľmi dobrý a odkedy ho užíva, nepovadili sa ani raz.

Svätý sa vtedy usmial a povedal jej:

— To si môžete i sama набраť zo studne, lebo to je len obyčajná voda. Hlavné je to mlčanie. Predtým ste svojho muža dráždili zbytočným rozčúlením a nadávaním a teraz ho vaše mlčanie utíšilo.

Dozvedeli sa o tom ľudia a keď niekto sa hneval, tak hovorili, že potrebuje vodu sv. Vincenta. Tak isto i ty užívaj v hneve „vodu sv. Vincenta“, to značí: v hneve mlč.

Vždy a všade maj len statočných priateľov a obcuj s dobrými ľuďmi, lebo:

- Kto s múdрым obcuje, múdрым bude.
- Aký kto je, s takým i obcuje.
- Človek podlizačný nie je priateľ vďačný.

— Jedna prašivá ovca celé stádo nakazí.

Taktiež i sám dávaj všade dobrý príklad, lebo: — Jeden zlý príklad viac skazí, ako sto dobrých napraví.

Ľudí počúvaj, ale konaj všetko podľa svojho svedomia.

— Ľudí sa rad a svojho rozumu sa drž.

Viac sa obzeraj na Boha, ako na ľudí, lebo: — Nie je ten, čo by sa ľúbil všetkým.

— Kto chce vyhovieť každému, nevyhoví nikomu.

— Každý dobrý skutok má svojho hanobníka.

Ľudská priazeň a chvála je veľmi vrtkavá. Dnes volajú ako Pánu Ježišovi: „Hosana“ a zajtra „Ukrižuj ho“.

Preto sa chráň ctibažnosti, mámnivosti a chvastúnstva.

Okrem toho vždy a všade pamätaj, že Pán Boh všetko vidí a všetko vie, i tú tvoju najmenšiu myšlienku.

„Pamätajme neustále na prítomnosť Božiu a nebudeme ani myslieť, ani hovoriť, ani robiť zle, — povedal sv. Ján Zlatousty.

A najmä vždy a všade:

Hriechu čo i najmenšieho
chráň sa ako hada.

Menších kto sa dopúšťa,
do väčších upadá.

V šťastí i v biede.

— Niet ruže bez trnia, niet života bez trápenia.

Pán Boh dopúšťa na nás tu na zemi trápenia i biedu, aby nás káral i napravoval, aby nás napomenul a polepšil, a tak priviedol k nebeským zásluhám.

„Skrze mnohé súženia treba nám vchádzať do kráľovstva Božieho,“ (Skt 14, 21) hovorí Písmo sväté.

Preto v trápení nereptaj oproti Pánu Bohu, ale dôveruj a maj nádej, že — Pán Boh dopúšťa, ale neopúšťa.

Všetkých nás Pán Boh miluje a všetkých chce spasíť, lebo je dobrým Otcom nás všetkých.

— Koho Pán Boh miluje, toho krížom navštevuje.

— Neokusivši horkého, nie si hoden sladkého.

A preto v biede nerob si mnoho starostí. Konaj svedomite i naďalej svoje povinnosti a dobrotivý Pán Boh všetko na dobré obráti.

— Kto Boha ľúbi, tomu všetko na dobré slúži.

— Boh aj zlé na dobré obráti.

Spisovateľ Tauber spomína, že istého dňa vychádzajúc z kostola, videl na schodoch sedieť žobráka.

— Pán Boh ti daj dobrý deň! — pozdravil žobráka.

— Ďakujem vám za pozdrav, — povie ten — ale ja som ešte nemal v živote zlého dňa.

— Nech ti dá Boh teda ešte lepší.

— Ďakovať Bohu, vždy som mal vlastne ten najlepší.

Tauber sa začal veľmi čudovať. Čo by mal vlastne tomu žobrákovi ešte priať?

— Nuž nech ťa Boh urobí šťastným, — povie.

— Ja som už šťastný.

— A ako si prišiel k tomu, že si tak šťastný?

— Lebo Boh vždy plní moju vôľu.

— Čo? Ako Boh môže plniť tvoju vôľu?

— Áno, Boh vždy vyplní moju vôľu, lebo vždy len to chcem, čo i sám Boh chce. A čo Boh nechce, nechcem ani ja. Boh predsa najlepšie vie, čo mi je osožné a čo potrebujem. A preto ďakujem mu za všetko, čo posiela. Za dážď práve tak ako za slnko. Za chorobu i za zdravie. Za hlad i dobrý obed, za zimu a za teplo. Za dobrotu i za surovosť ľudí. Lebo to všetko ide od Pána Boha a viem, že mi Boh je dobrým Otcom.

— Sám Boh v modlitbe Otčenáš hovorí: „Buď vôľa tvoja, ako v nebi, tak i na zemi.“

Nech príklad tohto pobožného žobráka

naučí i teba hľadať v šťastí i v biede len Božiu vôľu.

V trápení takto hovor:

Ó Bože, nech sa stane vždycky Tvoja vôľa. —

A keď niečo ťažko znášaš, povedz:

„Všetko pre Teba, najsvätejšie Srdce Ježišovo!“ (300 dní).

Modli sa takto:

„Bože môj, ďakujem Ti za to, čo dávaš, za to, čo podržuješ, za to, čo odoberáš. Tvoja najsvätejšia a požehnaná vôľa nech sa stáva vo mne, skrze mňa a mojich, vždy a každý čas naveky. Amen. (Raz denne 100 dní).

Ak ťa trápí nejaká choroba, pokušenie, prenasledovanie alebo iná nepríjemnosť, tak obráť sa hneď k Pánu Ježišovi, predlož mu svoju biedu a povedz:

— Pozri, Ježišu, v akej som biede! —

A modli sa pritom takto:

— Môj Bože, v Tebe skladám všetku svoju nádej. Tebe obetujem všetky svoje utrpenia, oddávam sa do Tvojej vôle. Zmiluj sa nado mnou. Zbav ma tejto biedy, alebo pomôž mi ju znášať. —

V každom našom súžení, či pozemskom-materiálnom, či duševnom, odovzdajme sa добрote Božej, ktorý tak isto sa stará o naše dobro.

„Vie totižto váš Otec (nebeský), že všetko toto potrebujete, — hovorí Písmo sväté. — Hľadajte teda najprv kráľovstvo Božie a

jeho spravodlivosť, a toto všetko sa vám pridá." (Mt 6, 32).

Vzbudme každý deň túto dôveru k dobremu Pánu Bohu s touto modlitbičkou:

„Ó Srdce lásky, v Tebe skladám všetku svoju dôveru. Pre svoju krehkosť síce obávam sa všetkého, ale od Tvojej dobroty úfam sa všetkému." (300 dní).

— Nikdy nezúfa, kto v Boha dúfa. —

— Kto sa Boha nespustí, toho Boh neopustí. —

Všetky svoje práce začínaj s Bohom, vtedy budú ti ľahké a sladké.

Sv. Evanjelium hovorí:

„Či teda jete a pijete, a či čokoľvek iného činite, všetko na slávu Božiu činite."

Preto pred každou ťažkou prácou vzdychni si k Pánu Ježišovi a Panne Márii:

— Len s Tvojou pomocou Ježiš, Mária!

— Požehnaj, dobrý Ježišu, moju robotu!

Ak ti treba vykonať vážne dielo, dať niekomu vážnu radu, tak zpočiatku odovzdaj sa do opatery Božej a len potom rozhoduj.

— Najprv sa neba spýtaj, potom sa na cestu chystaj.

Keď si niečo utratil alebo utrpel škodu, tak pamätaj, že:

Duša je vážnejšia i drahšia, ako telo;
telo i zdravie — ako majetok.

— Bohatý je každý človek, — hovorí porokadlo, — lebo má dušu.

— Nebo za peniaze nekúpiš.

A preto ak si všetko utratil, ale dušu si zachránil — nie mnoho si ešte utratil.

V šťastí a úspechu, keď si niečo dobrého vykonal alebo niečo dobrého máš, nechváľ sa, ale pamätaj, čo hovorí Pán Ježiš:

„Človek nemôže ničoho vziať (úspech mať), ak sa mu to nedá s neba.“ (Jn 3, 27).

A preto buď pokorný a hovor:

— Všetko mám od Boha, nech Mu bude česť a sláva!

„Čo máš, čo by si nebol dostal? — hovorí Písmo sväté. — A keďže si dostal, čo sa chvastáš, ako by si nebol dostal? (1 Kor 4, 7).

V istej dedine divili sa Iudia jednému gazdovi, ktorý bol vždy veselý a pokojný, hoci i bieda často na neho doľahla.

Keď sa ho pýtali po príčine, tak povedal:

— Každé ráno mám vo zvyku pozerať na tri veci. Najprv pozerám na nebo a presvedčujem sa, že ono je najvzácnejšou a najdrahšou vecou v mojom živote.

Potom pohliadnem na zem a zisťujem, že pre svoje telo nebudem viac potrebovať ako kúsok zeme na hrob.

Konečne pohliadnem dookola a vidím, že mnoho je Iudí, ktorí majú väčšiu biedu ako mám ja sám.

Nauč sa i ty pozerať na tieto tri strany: na večné nebo, na zemský koniec a na biedu ľudskú. Vtedy budeš i v nešťastí šťastným.

Lebo pravé nešťastie je len jedno: ťaž-

ký hriech. Toho sa varuj, ako najlepšie môžeš, túto biedu oplakávaj čo najsrdečnejšie.

Keď si voľakto zlomí nohu, je to nešťastie. Keď niekto príde o majetok, aj to je nešťastie. Keď nám voľakto zomrie z rodiny, to je tiež nešťastie. Ale hriech je ešte väčším nešťastím. Lebo smrteľný hriech nás pozbavuje milosti Božej, a to je pre nás najväčším nešťastím.

Beda človeku v smrteľnom hriechu! Preto sa menuje smrteľným hriechom, lebo zničí, ako by zabíja milosť, ktorá je životom duše.

Beda človeku v smrteľnom hriechu! Lebo hriech je vrahom nie len duše našej, ale i katom dobrých skutkov a zásluh našich pre nebo. Lebo hriech je cestovným lístkom do pekla.

Preto sv. Ambróz takto oplakáva úpadok hriešnika: „Otvor, nešťastná duša, svoje oči a viď, čím si bola v stave milosti a čím si v hriechu! Bola si dieťaťom Božím, chrámom Ducha Svätého, sestrou anjelom, dedičom kráľovstva nebeského. Toto všetko si len bola a čím si sa stala? Z dieťaťa Božieho stala si sa padúchom diabla, z chrámu Ducha Svätého stala si sa pelešou lotrovsťou o so strany anjelov súdružkou satana.“

Ale v tomto nešťastí nikdy netrať nádej, nikdy v ňom neostávajú. Hneď vzbud' opravdivú ľútosť a choď čo najskorej sa vyspovedať.

Nemusíš čakať do nedele alebo do sviatkov. V každý robotný deň ťa pán farár po-

dľa potreby vyspovedá. A vtedy už bude po nešťastí, lebo druhého pravého nešťastia pre nás ľudí, okrem ťažkého hriechu, niet.

V šťastí i v biede utiekaj sa najčastejšie k nebeskému lieku, k sv. prijímaniu. V ňom sám Kristus Pán ťa poučí, poteší a podporí v smútku i v radošti.

Choď k Nemu, ukrytému v sv. prijímaní, často, lebo On ťa čaká a chce ťa potešiť.

Či v radošti a či v biede,
nech ku Bohu každý príde.
Boh ho v biede vždy poteší,
radosť mnohokrát mu zväčší.

Vo sviatok i v robotný deň.

Pán Boh prikazuje nám v pracovný deň pracovať, ale vo sviatok odpočívať. Ale nie len pre odpočinok máme sviatočný deň ustanovený, ale i preto, aby sme mohli tento deň zasvätiť najmä chvále Božej.

„Spomni, aby si deň sviatočný svätil“, hovorí 3. prikázanie Božie.

Preto vo sviatok nikdy nekonaj ťažšiu prácu. I keby neviem aký veľký zárobok ti z toho plynul.

Pracovať vo sviatok znamená okrádať Pána Boha, lebo tento deň Pán Boh ustanovil iba pre seba. Boly prípady, že Pán Boh trestal prísne za nedodržanie sviatkov.

V istej dedine bohatý gazda v nedeľu šiel na pole.

— Dnes je predsa sviatok! A ty do roboty? — hovorila mu ľudia.

— Čože preto! Mám na poli seno. Môže zhniť. Škoda by bola.

— A škoda nebude, ak budeš Pána Boha hnevať?

— Nie vaša to bude škoda, ale moja. Pán Boh i bez mojich modlitieb sa obíde, — povedal gazda a odišiel do práce.

Ešte ani sa neskončila bohoslužba — krik na dedine. Čo sa stalo? Kone sa splašily a náš bohatý gazda padol s voza a tak sa poranil, že niekoľko nediel ležal v nemocnici. Na nemocnicu i na lieky zaplatil viac, než čo stálo desať vozov sena. Nechcel Pánu Bohu dať sviatočný deň a preto musel dať celú hŕbu peňazí.

Z tohto prípadu vidíš, že nezachovanie sviatku a nedele je veľmi nebezpečná vec. — Kto v nedeľu pracuje, toho Boh neľutuje.

Nedeľa môže byť len Božia alebo diabla. Lebo ak ju nezasvätime Bohu, tak ju dávame diablu.

Prvá tvoja povinnosť v nedeľu i vo sviatok je: — omšu svätú nábožne slyšať. —

Kto bez dôležitej príčiny, z lenivosti alebo nedbanlivosti sv. omšu zanedbáva, ten má ťažký smrteľný hriech na duši.

Dôležitá príčina môže byť napr.: choroba, ošetrovanie chorého, služobná povinnosť (u vojaka, žandára, železničiara atď.), opatera malých detí, veľká vzdialenosť od kostola (6—10 km), nedostatok odevu v zime atď.

Sv. omša býva vždy predpoludním. Po náhlaj sa na ňu. Pri dverách kostola vidíme sväteničku so svätenou vodou. Keď vkročíš do kostola, pokrop sa svätenou vodou a prežehnaj sa na upamätovanie, že s čistým srdcom, bez túžby zemskej, máme do chrámu vstupovať.

Sv. omša vtedy bude osožná pre tvoju dušu, ak sa budeš pri nej náležite spravovať.

Preto slušne sa drž v kostole a s radosťou použi každú chvíľu, aby si sa mohol v kostole s Bohom v modlitbách rozprávať.

Kostol je dom modlitby, preto sa musíme v ňom vyhýbať všetkému, čo by ostatných, v ňom prítomných, mohlo v modlitbe vyrušovať alebo pohoršovať. Musíme sa teda vyhýbať rozhovorom, búchaniu, prechádzaniu, smiechu a vôbec všetkému, čo by mohlo rušivo zasahovať do pobožnosti iných.

Kostol to je chrám Pána, to je dom Boží. Podívaj sa, ako ľudia v kostole zdvorilo stoja, ako sa nábožne žehnajú, klaňajú a modlia.

Prečo tak robia?

Preto, lebo v kostole je prítomný zvláštnym spôsobom sám Boh Ježiš Kristus. Pán Boh je čistý Duch. On je všade a na každom mieste. On vidí a dobre vie, čo ty myslíš, hovoríš a robíš. Ale zvláštnym spôsobom Pán Boh je prítomný v kostole, pretože na oltári vo svätostánku je jeho Božské Telo čiže prev. Sviatosť Oltárna, v ktorej prebýva sám Boh Ježiš Kristus. On ťa v kostole vidí, On pozoruje tvoje správanie, On počúva tvoje modlitby a pozná tvoje city a myšlienky.

Ak vidíš veľkého pána pred sebou, tak s úctou stojíš pred ním. Ale v kostole stojíš pred najvyšším Pánom, ktorý celý svet stvoril a ho udržuje, ktorý stvoril i teba a dáva ti život i všetko.

Preto v kostole, na tom najsvätejšom

mieste, v tom pribytku najsladšieho Ježiša, treba sa správať najkrajšie i najpobožnejšie. V prítomnosti kráľa nemali by sme smelosti smiať sa a rozprávať. A o čo väčšiu úctu povinní sme zachovávať pred kráľom všetkých kráľov, pred Synom Božím.

Istá nábožná grófka po smrti svojho manžela každý deň chodievala do kostola. Niektorá priateľka pýtala sa jej, čo robí v kostole tak dlhý čas. Grófka začudovala sa nad touto otázkou a takto odpovedala:

— Pýtaš sa, čo tam robím? Nuž, čo robí chudobný u bohatého, nemocný u lekára, smädný u prameňa, lačný pri stole bohato prikrytom? Pýtaš sa, čo tam robím? Milujem, ctím, velebím Pána Ježiša. Prosím alebo vďaky vzdávam. Obetujem seba, lebo i On sa obetuje každý deň vo sv. omši. Ó ja nemôžem vyjsť z kostola, kým sa tam odbačuje sv. omša.

Podobne i ty pri sv. omši sa nenud a nespí, ale:

modli sa, lebo tu je Boh k tebe najbližšie;
spievaj, lebo aj anjeli v nebi spievajú;
dávaj pozor na obrady, lebo ony pripomínajú ti život Pána Ježiša.

Musíš vedieť, kedy sa máš prežehnať a kedy klačať. Ako napr.:

1. Pod čítaním evanjelia máme vstať a prežehnať sa;
2. keď sa zvoní na „Sanctus“, máme si vždy klaknúť.
3. pod pozdvihovaním máme na kolenách

hovorí: „Ježišu, Tebe žijem, Ježišu, Tebe umieram, Ježišu, Tvoj som v živote i v smrti. Amen.

Keď ľudia kľacia, kľach i ty. Svojmu najvyššiemu Pánovi sa klanáš a to tomu, ktorému si za všetko povinný sa poďakovať.

Na zakončenie sv. omše číta kňaz posledné evanjelium. Pod týmto evanjeliom ďakuj pokorne Ježišovi, že si sa mohol zúčastniť sv. omše a zároveň pros za odpustenie tých chýb, ktorých si sa dopustil pod sv. omšou.

Bez modlitebnej knižky nechodievaj do kostola. Ako je ťažko jesť polievku bez lyžice a vodu piť bez pohára, tak je ťažko dobre sa modliť bez modlitebnej knižky.

Či ty máš modlitebnú knižku? Ak nie, tak popros rodičov, aby ti kúpili alebo sám sa usiluj sohnáť si pár korún na ňu. Nauč sa z nej modliť a pán farár ti rád v tom pomôže.

Kázeň pozorne vypočuj. Ústami kňaza hovorí k tebe sám Pán Ježiš. Z kázne lepšie poznáš náuku Krista Pána a mnohé veci sa dozvieš, ktoré ti dopomôžu dobre — po kresťansky žiť a lepším vždy sa stávať. Keď sa vrátiš domov, porozprávaj, čo si počul na sv. kázni.

Nepostávaj vonku — za kostolom počas bohoslužieb. Nikdy! To je hriech. Ak vidíš druhých, že vonku stoja, neber si z nich príklad. To nie sú dobrí kresťania. To sú smeti v Kristovej Cirkvi. Im sa lepšie páči vyhrie-

vať sa na slnku alebo besedovať, klebetiť, ako dobrotivého Pána Ježiša v kostole oslavovať a dušu svoju obohatiť.

Ak máš za sv. omše stáť za kostolom, tak radšej do kostola vôbec nechod', lebo budeš mať tu trojnásobný hriech. Po prvé preto, že si sv. omšu riadne nevypočul. Po druhé, že si Boha svojim počínaním zneuctil. Po tretie, že si druhých pohoršil.

Je možné, že je mnoho ľudí a nie je v kostole miesta. Vtedy musíš stáť pred vchodom do kostola, vo spojení s tými, čo sú v kostole, ale treba sa správať tak isto, ako keby si bol v kostole a dávať, nakoľko je to možné, pozor na sv. omšu.

V nedeľu a vo sviatok popoludní bývajú tiež cirkevné pobožnosti, ako napr.: nešpory, litánie, vystavenie Sviatosti Oltárnej (k poklone), spoločný ruženec, krížová cesta atď. Nech sa ti nelení ísť i na tieto obrady. Najmä vtedy, ak si toho dňa na nijaký pád nemohol ísť na sv. omšu. Ale pri tom nezabudni, že nijaká iná bohoslužba nevynahradí sv. omšu.

Tvoja zásada vždy nech je: — Ani jedna nedeľa, ani jeden sviatok bez sv. omše.

Ako nedeľa a sviatok sú ustanovené na odpočinok, tak robotný deň je ustanovený na prácu a vykonávanie každodenných povinností.

Ale i v robotný deň neslobodno zabúdať celkom na slávu Božiu. V nedeľu z povinnosti. Cez týždeň z lásky a horlivosti. Okrem

obyčajných každodenných modlitieb, s ktorými Pána Boha oslavuješ, urob, ak môžeš, väčšie radosti Pánu Ježišovi.

Istá matka zbadala, že jej chlapček už od dávna vytráti sa z domu zavčas rána. Nemohla to trpieť ďalej a išla za ním. Chlapček vošiel do kostola, klakol pred oltár, složil ruky a hlasite plakal. Matka naľakaná priskočila k nemu.

— Čo ti je? — pýtala sa ho.

— Ja každý deň chodím na sv. omšu, — odpovedal chlapček — v jeden deň za otec-ka, v druhý za mamičku a vy nikdy nepriďte na sv. omšu. Preto plačem.

Nasleduj príklad toho pobožného chlapčeka!

Choď, keď len môžeš i v robotný deň na sv. omšu. Nielen vo sviatok, ale i v robotný deň choď na spoveď a sv. prijímanie. Navštevuj Ježiša v kostole, ak kostol nemáš ďaleko, lebo On je neustále v chráme, túžobne ňa očakáva.

Ideš na pole — vstúp na minútku do kostola. Ideš do školy — pokloň sa Ježišovi, ako sa Mu klaňali pastieri a povedz Mu:

„Chvála a sláva najsvätejšiemu Srdcu a predrahej krvi Ježišovej v najsvätejšej Sviatosti Oltárnej. (300 dní).

„Ježišu, Bože môj, klaniam sa Ti tu vo Sviatosti prítomnému.“ (300 dní).

V pracovný deň nezabúdaj tiež na pôsty. — Kto pôst zachová, — sv. Cirkev poslúcha.

A kto Cirkev poslúcha, — ten poslúcha Boha. —

V piatok urob okrem pôstu ešte nejaké dobrovoľné zaprenie sa, napr.: nejedz toho dňa nijaké sladkosti, nechod sa zabávať, poď sa s chlebom, jablkom alebo iným niečím s druhými, viac sa pomodli, viac si pokľáč atď. Lebo pôst neznačí iba toľko — nejesť to alebo iné, ale tiež zdržanie sa príjemností.

Tak oslavuj Pána Boha svojím životom i vo sviatok i v robotný deň.

Vo sviatok i robotný deň
na Boha ty nezabúdaj!
I v zábave i v robote
slávu Jemu vždy vzdávaj.

Pri spovedi.

Ty si sa už dozvedel o tejto tak veľmi osožnej sviatosti. Ona veľmi pomáha tebe k tomu, aby si sa stal lepším.

Preto užívaj túto sviatosť pokánia čiže spoveď ako možno najlepšie a najčastejšie. Ale čo možno najskorej vtedy, keď, nedaj Bože, ťažko zhrešíš.

Ak vletíš do blata, tak hneď bežíš sa domov umyť, očistiť sa a prevliecť si šaty. A o čo viac musíš sa ponáhľať, keď tvoja duša upadla do blata hriechu. Ku svätej spovedi podobne ako k vode ľahko a zadarmo sa môžeš dostať.

Pred spoveďou odvráť každý hnev od svojho srdca, každému odpusť, a ak je treba, tak choď sa s hnevnikom smieriť. Lebo ako ti môže Pán Boh odpustiť pri svätej spovedi, keď ty druhému nechceš odpustiť?

Nezabudni tiež, že každý deň hovoríš v Otčenáši tieto slová: „A odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.“

Aby sv. spoveď slúžila ti na odpustenie hriechov, na polepšenie života, i na večnú spásu tvojej duše, si povinný vedieť, ako vykonaš dobrú spoveď.

Preto vedz a pamätaj vždy na 10 prikázaní dobrej spovede.

DESAŤ PRIKÁZANÍ SV. SPOVEDE:

1. V kostole kľačiac pomodli sa k Duchu Sv., aby On pomohol ti dobre sa vyspovedať.
2. Rozmysli si:
kedy si sa ostatný raz spovedal,
či si sa dobre spovedal,
či si vykonal uloženú pokutu?
3. Rob „spytovanie svedomia“, to značí,
rozmýšľaj o svojich hriechoch;
a) proti Bohu,
b) proti bližnému,
c) proti sebe samému.
4. Ľutuj pred Pánom Bohom za svoje hriechy.
5. Sľúb Ježišovi, že sa polepíš, t. j. s pomocou Božou už sa viac nedopustiš toho, z čoho sa budeš spovedať.
6. Choď ku kňazovi, kľakni na kolená a hovor: „Ja hriešny človek, spovedám sa Bohu a Vám, otče duchovný, že som (od poslednej spovede) tieto hriechy spáchal.“
7. Spovedaj sa a vyznávaj hriechy tak, ako by si mal po tej spovedi hneď umrieť.
8. Počúvaj dobre, čo ti bude kňaz hovoriť a akú pokutu ti dá.
9. Povedz: Ľutujem z celého srdca za vše-

tky svoje vedomé i nevedomé hriechy, lebo som nimi najláskavejšieho Boha urazil(a); silne sľubujem viacej nehrešiť a každej príležitosti ku hriechu sa chrániť. Prosím o spasiteľnú pokutu a rozhrešenie."

10. Odstúp. Modli sa pokutu a ďakuj Bohu za dobrú spoveď.

Najvážnejšie je, aby si vykonal svedomité spytovanie svedomia, lebo bez toho nemôžeš hriechy dobre oľutovať a úplne ich vyznať.

Aby bolo spytovanie svedomia dobré, musíš pozorne rozmýšľať, čím si zhrešil:

1. **Proti Pánu Bohu**, napr.: bol si lenivý v modlitbe alebo si sa vôbec nemodlil; hanbil si sa prežehnať, svätenou vodou sa pokropiť, klačať atď.; hovoril si o Bohu neúctivo, proti viere, neučil si sa katechizmus, hanbil si sa za svoju vieru, nechcel si ísť do kostola na sv. omšu atď.

2. **Proti bližnému**: Tvoj bližný je: otec, matka, brat, sestra, starí rodičia, ujec, teta, pán farár, pán učiteľ, kamaráti, známi, susedia, žobrák, cigán a všetci ľudia vôbec.

Proti bližnému si zhrešil: nepočúval si rodičov, robil im na zlosť, ich klamal, urážal, zle im prial atď.

S niekym druhým: bil si sa, preklínal, ohováral zo zloby, radoval sa s cudzieho nešťastia atď. Komu si: ukradol, škodu urobil, požičal a nevrátil, žobrákovi nič nedal atď.

3. **Proti sebe samému:** napr.: bol si lenivý, nechcel si sa učiť; bol si hrdý, skúpy, nespovedal si sa, kedy bolo treba, poškodil si si na zdraví pijanstvom, fajčením, obžerstvom; zaoberal si sa nečistými myšlienkami, obrázkami atď.

A najlepšie je, keď si vezmeš katechizmus alebo modlitebnú knižku a tam si prečítaš spytovanie svedomia, najmä vtedy, ak si už dlhší čas nebol pri sv. spovedi.

Pri spytovaní svedomia nebuď povrchný. Povrchný je, kto ani tam nevidí hriech alebo ťažký hriech, kde naozaj je.

Ak si nevieš dobre zapamätať svoje hriechy, tak si ich napíš na lístok a tento nikomu neukazuj. Z neho pri spovedi hriechy vyznaj a po spovedi ho hneď roztrhaj. Pritom nezabúdaj, keď vyznávaš ťažké-smrteľné hriechy, to musíš povedať, koľko ráz si to urobil. A keď si niečo zabudol vo spovedi vyznať, musíš to pri najbližšej spovedi povedať. Keď si vo spovedi smrteľný hriech zamlčal, musíš to pri najbližšej spovedi spomenúť a celú spoveď zopakovať.

Vyznaj si hriechy zreteľne, ponížene a úprimne, bez prekrúcania a strachu. Predsa samému Pánu Bohu sa spovedáš, ktorý vidí aj do najtajnejších úkrytov tvojej duše. K úprimnosti patrí najmä to, aby si tak udal hriechy, že kňaz jasne môže porozumieť, či ide o ťažký alebo o všedný hriech.

Nikdy z bojazlivosti alebo z hanby nezaťaj, nezamlč nijaký ťažký hriech. Neber na

seba tento ťažký hriech svätokrádežnej spovede.

— Hanba je zhrešiť, — hovorí sv. Ján Zlatoústý, — ale nie je hanba svoje hriechy vyznať.

Duchovného otca nijakým hriechom, ani tým najhorším, neprekvapíš, lebo on o všetkých hriechoch pri spovedi už počul. Ale nemáš ani príčiny sa báť, pretože kňaz sa len raduje, keď ty úplne a úprimne vyznáš svoje hriechy. O nich nikomu do smrti nič nepovie, ale obyčajne ich skoro po spovedi zabudne.

Istá rozprávka hovorí, že jedného dňa sv. Ján videl v kostole čerta, ktorý chodil medzi ľuďmi, chystajúcimi sa k spovedi, a niečo im dával.

Prekvapený svätý rozkázal čertovi prísť k nemu a pýtal sa, čo on tu rozdáva.

— Odovzdávam im to, čo predtým som od nich zobral — odpovedal zlý duch.

— A čo si im zobral?

— Ja som im zobral hanblivosť, keď hrešili, — hovorí čert ďalej. — Teraz im dávam túto hanblivosť nazpät, aby sa hanbili svoje hriechy vyznať.

Ty nerob podľa vôle čertovej. Ak si nemal hanby hrešiť, nehanbi sa teraz vyznať svoje hriechy.

Po spovedi vykonaj pobožne pokutu a dodaj: Bože môj, ďakujem Ti, že si ma pri svätej spovedi očistil od hriechov. Z lásky k Te-

be nechcem Ťa viac už obraziť nijakým hriechom. Ale vidíš moju slabosť, preto pomôž mi svojou milosťou, aby som už viac nezrehšil.

„Zachráň ma, ó Ježišu!“ (300 dní).

„Panna Mária, Matka Ježišova, sprav nás svätými.“ (100 dní).

Po spovedi, ak máš prijať sv. prijímanie len na druhý deň, tak sa snaž správať po tento čas pobožne. Nechoď ta, kde sa veselo zabávajú, ale ostaň doma. Tu pomáhaj rodičom, daj sa do dobrej práce alebo čítaj nábožnú knižku. Toho dňa sa pomodli o niečo viac, navštív Pána Ježiša v kostole, urob pre Neho nejakú obetu, dajaké zdržanie sa, sebazaprenie.

Vo svojom srdci sa snaž obnoviť radosť nad tým, že Pán Boh odpustil ti hriechy a umyl tvoju dušu od duchovnej špiny. Ona teraz je znova biela a čistá ako sneh. Snaž sa vnímať to šťastie, že zajtra k tebe, do tvojho srdca, príde najsv. hosť, Ježiš Kristus, vo sv. prijímaní.

Spoved' hriechy odpúšťa,
v lepš' život vedie ťa.
Preto s ňou neodkladaj,
len ju často užívaj!

Pri sv. prijímaní.

Po sv. spovedi má prísť do tvojho srdca sviatostný Pán Ježiš. Zaiste s radosťou očakávaš túto chvíľu a cítiš vreľú túžbu po sv. prijímaní, po spojení s milým Ježišom. Pozri akú veľkú túžbu po Ježiškovi cítilo malé dievčatko, o ktorom chcem ti rozprávať.

V istej škole pán farár prečítal mená tých detí, ktoré po prvý raz pristúpia k sv. prijímaniu. Malá Margitka, keď počula, že jej meno nebolo prečítané, rozplakala sa. Vzlykajúc pristúpila k pánu farárovi a prosila, aby i ju pripustil k sv. prijímaniu.

— Moje dieťa, — odpovedal farár, — ty si ešte veľmi mladá, ty ešte nepoznáš Pána Ježiša.

A keď pán farár vyšiel zo školy, Margitka ešte i na ulici utekala za ním, složila ruky a vrúcne prosila:

— Dobrý pán farár, i ja chcem prijať Ježiška!

Ale pán farár vždy len opakoval:

— Nemožno, dieťa moje, ty si veľmi mladá. Ty nepoznáš ešte Ježiška.

Ale dievčatko sa neuspokojilo. Išlo na ža-

lobu proti pánu farárovi do kostola, kľaklo pred oltár a smutným hlasom takto žalovalo:

— Môj drahý Ježiško! Či si počul, čo pán farár hovoril, že ja ťa nepoznám? Ty si Syn Boží. Ty si to milé dieťa, ktoré sa narodilo v Betleheme, ktoré spočívalo v jasličkách. Pred Tebou kľakali pastieri a traja svätí kráľi. Ó veľmi dobre viem, kto si ty, drahý Ježiško. Ty si zomrel na kríži, vstal si zmŕtvych a teraz prebývaš v bielom, okrúhlom chlebičku, vo sv. prijímaní. Ty máš dietky veľmi rád a ich voláš k sebe. Však ťa poznám, môj Ježiško? Buď teda tak láskavý, povedz pánu farárovi, aby mi len dal prijímať, lebo ťa dobre poznám.

Farár práve vtedy vstúpil nebadane do kostola a keď počul túto žalobu, dovolil i Margitke pristúpiť k sv. prijímaniu.

Teraz rád by som nazrel do tvojho srdca, či i ty s takou radosťou a túžbou očakávaš Ježiša, aby vstúpil vo sv. prijímaní do tvojho srdca, ako Ho očakávala malá Margitka.

K sv. prijímaniu musíš sa tiež pekne pripraviť. Isteže hlavná príprava k tomuto je dobrá spoveď, ale okrem toho musíme pamätať na iné veci, aby sme mohli dôstojne pristúpiť k sv. prijímaniu a tým urobiť radosť dobrému Ježiškovi. Preto:

1. Od samej polnoci toho dňa, keď máš prijať sv. Božie Telo, neslobodno jesť ani piť a odporúča sa i nefajčiť.
2. K sv. prijímaniu treba sa čisto vyobliekať.

3. Pred sv. prijímaním dobre je vzbudiť v sebe krátko vieru, nádej i lásku.

To môžeš urobiť takto:

V i e r a. — Ó Ježišu, Vykupiteľu môj, pevne verím, že si opravdivý Boh a Stvoriteľ sveta a že si tu vo Sviatosti Oltárnej skutočne prítomný.

N á d e j. — Ó preláskavý Ježišu, pevne ufam, že vstúpiš do môjho srdca i naplníš moju dušu milosťami, bez ktorých ti nemôžem verne slúžiť a nebo si zaslúžiť.

L á s k a. — Ó predrahý Ježišu, milujem Ťa. Chcem Ťa milovať nadovšetko na svete až do samej smrti. Chcel by som radšej mnoho vytrpieť, ako od tvojej služby a tvojej sv. Cirkvi odstúpiť.

„Bože môj, milujem Ťa!“ (300 dní).

Keď kňaz ukazuje svätú hostiu, čiže Božie Telo, máme padnúť na kolená, biť sa v prsia a tri razy povedať:

„Pane, nie som hoden, abys' vošiel do srdca môjho, ale riečni len slovom a uzdravená bude duša moja.“

Slož ruky krížom na prsia a keď príde dôstojný pán k tebe, pozdvihni hlavu, otvor slušne ústa a polož jazyk na spodnú peru. Keď kňaz vloží ti Božie Telo do úst, s úctivosťou prehlti svätú hostiu a skloň hlavu.

O chvíľku vstaň a vráť sa so sopätými rukami a sklonenou hlavou na svoje miesto. Tu pokľakni ešte na 10—15 minút, lebo máš samého Boha — Ježiša Krista vo svojom srd-

ci. Teraz môžeš povedať podobne ako sv. Pavol: „Žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus!“ (Gal. 2, 20).

Padni v duchu Ježišovi k nohám a vrúcne vďaky vzdávaj za sväté prijímanie. Pokorne a vrúcne uvítaj sviatostného Ježiša vo svojom srdci a prejav Mu svoju radosť nad jeho milostnou návštevou. Poďakuj Mu za tú nezaslúženú milosť a daruj Mu svoje srdce, ktoré si za príbytok vyvolil. Povedz Mu:

— Ježišu môj, milujem Ťa a chcem Ťa milovať, miluj i Ty mňa. Ja som tvoj a Ty si môj, zostaň pri mne, neopušť ma.

Tu máš príležitosť s Pánom Ježišom dôverne sa porozprávať a svoje srdce Mu otvoriť. Rozprávaj sa s ním radostne a pobožne. Sľúb Pánu Ježišovi, že sa budeš usilovať čo najskôr ho prijať zas vo svojom srdci. Božský Spasiteľ rád prebýva v tvojom srdci ako možno najčastejšie.

Konečne prečítaj ešte niektoré modlitby po sv. prijímaní, ktoré sú v modlitebnej knižke.

Cez celý deň po sv. prijímaní sa usiluj byť iba dobrým, aby si svojho božského Hosta mohol tým len potešiť. Tento deň treba stráviť pobožne i v duchovnej radosti.

Po dobrej spovedi ak budeš niekoľko dní dobrým a v ničom dobrovoľne nezahrešíš, môžeš viac ráz pristúpiť k sv. prijímaniu bez toho, aby si musel každý raz sa spovedať.

Naša sv. Cirkev si veľmi praje, aby veriaci často, podľa možnosti denne prijímali,

ako to bolo všeobecným zvykom u prvých kresťanov.

V istom meste pripravovali sa deti k prvému sv. prijímaniu. Malá Marienka veľmi túžila po sv. prijímaní. V deň sv. prijímania však rodičia neprišli do kostola na slávnosť a preto jej radili, aby počkala. To veľmi bolelo Marienku, lebo Ježiška milovala a ďalej nemohla čakať. Keď ostatné dievčatká pristúpily k stolu Pánovmu, ona tiež a nikto jej v tom nebránil. Neskôršie sa jej pýtali, prečo šla predsa k sv. prijímaniu. Marienka odpovedala:

— Ježiško ma volal. Niečo mi klovalo na srdce a ja som sa pýtala, či mám ísť. A hlas mi odpovedal: poď, Marienka, poď!

Ježiš aj teba, drahý mladík a dievča, túžobne očakáva, klope na tvoje srdce a volá: poď!

Preto často sa spovedaj:

Ak máš meniny alebo narodeniny, — pristúp k sv. prijímaniu.

Ak máš úspech alebo nezdar, — pristúp k sv. prijímaniu.

Ak si sa vyzdravel z choroby, — pristúp k sv. prijímaniu.

Ideš na ďalekú a dlhú cestu — pristúp k sv. prijímaniu.

Vrátil si sa s nej šťastlivo — pristúp k sv. prijímaniu.

Napádajú ťa veľké pokušenia — pristúp k sv. prijímaniu.

A vždy pristúp k sv. prijímaniu v piatok

Božského Srdca Ježišovho (prvý piatok v mesiaci) a ak nemôžeš, tak aspoň na najbližšiu nedeľu.

Daj tiež pozor, aby tvoj úmysel bol čistý. Úmysel nie je čistý, keď budeš prijímať zo zvyku, z bázne ľudskej, z márnivosti a z podobných zemských pohnútok. Úmysel však je čistý, keď budeš prijímať, aby si sa Ježišovi ľúbil, aby si bol chránený pred hriechami, aby si sa ľahšie do neba dostal atď.

Mnoho milosti a najmä milosti konečného pokánia dostane sa tomu, kto toto vykoná:

V e l k ý d e v i a t n i k.

Istý pán farár stretol sa so svojim farníkom. Bola reč i o poistení. Gazda sa chválil, že je to dobrá vec to poistenie. Človek nemá strach, že keď príde nejaké nešťastie, utratí všetko. I keď sa stane nejaká tá nehoda, poisťovňa vyplatí nám náhradu.

— A čo máte poistené? — pýtal sa pán farár.

— Ponajprv dom proti ohňu, — odpovedá gazda. Úrodu som si dal tiež poistiť proti krupobitiu. Za polhodiny celoročná práca môže prísť nazmar.

— A aj dobytok máte poistený?

— No, pravdaže! Keď dobytok mi odpadne, dostanem náhradu od poisťovne a kúpim si nové kone, voly a kravy.

— A čo, ste i na život poistený?

— No, pravdaže! Keby som umrel, moja žena a deti dostanú 50.000 Ks. — Vidíte, pán farár, som spokojný, nič ma nemôže prekva-piť. Dobrá vec je to poistenie!

— Ale ešte ste na voľačo zabudli, — ho-vorí farár. — Máte i svoju dušu poistenú? Keď vás tak smrť nenazdajky zastihne, mô-žete byť do večného ohňa uvrhnutí.

— A ako sa možno dať poistiť proti več-nému zatrateniu? — pýtal sa gazda.

— Vykonajte si takzvaný veľký deviat-nik a budete poistený proti večnému ohňu, — odpovedal pán farár.

Veru, to je najpotrebnejšie a najistejšie poistenie pre dušu každého človeka. Preto musíš aj ty dať sa poistiť proti večnému za-trateniu. A môžeš to urobiť, lebo nepotrebu-ješ k tomu nijaké peniaze, iba vieru a vy-trvalosť.

Roku 1673 zjavil sa Pán Ježiš vo Fran-cúzsku istej pobožnej mníške, sv. Margite Alacoque. Ukázal jej svoje Božské Srdce lú-čami objaté a sľúbil mnoho milostí pre tých ľudí, ktorí jeho Srdce budú ctíť.

Jedným z hlavných sľubov bol ten, že tie duše, ktoré cez deväť mesiacov v prvý pia-tok každého mesiaca prídu k sv. prijímaniu, dostanú tú milosť, že neumrú vo smrteľnom hriechu.

Pán Ježiš povedal doslovne toto:

„Pre nesmierne milosrdenstvo svojho Srd-ca sľubujem ti, že Jeho všemohúca láska.

všetkým tým, ktorí v prvé piatky deväť po sebe nasledujúcich mesiacov prijímať budú, dá milosť konečného pokánia; nijako nezomrú v Jeho nemilosti a bez prijatia svätých sviatostí. Moje Božské Srdce bude im v tejto poslednej chvíli zaisteným útulkom."

Takú milosť dostaneš i ty, ak vykonáš nasledujúce:

1. Cez deväť desiacov nepretržite v prvý piatok (a nie v druhý deň) idť k sv. prijímaniu podľa úmyslu Božského Srdca.

2. Prijímať treba podľa úmyslu Božského Srdca, t. zn. dôstojne, po dobrej, úprimnej spovedi a s prianím obdržať milosť konečného pokánia.

3. Cez túto pobožnosť deviatich prvých piatkov odprosuj Božské Srdce Pána Ježiša za krivdy, ktorými ho zlí kresťania pri sv. spovedi a sv. prijímaní urážajú.

Vidíš, že dobrý Pán Ježiš tak miluje ctiteľov svojho Božského Srdca, že chce im len za týchto deväť sv. prijímaní zaistiť život večný.

Miluj a cti preto i ty Božské Srdce Ježišovo a skonči pobožne tento veľký deviatnik a budeš mať istotu, že dostaneš od Pána Ježiša milosť dobrej smrti.

Istý úradník veľmi chcel končiť veľký deviatnik. Ale bol natoľko zaneprázdnený, že nemohol nikdy ráno prísť v prvý piatok vyspovedať sa a prijímať. No jeho horlivosť premohla i túto prekážku. Každý prvý pia-

tok v mesiaci tento úradník nič nejedol až do samého večera. Večer po úradovaní prichádzal ku kňazovi a prosil o sv. spoveď a prijímanie.

Nech tento príklad i teba povzbudí k premoženiu všetkých ťažkostí, aby si mohol odbaviť deviatnik. Takto poistíš si dušu a zabezpečíš si život večný.

Duchovné prijímanie.

Isteže i ty chceš často pristupovať k stolu Pánovmu a požívať chlieb nebeský. Ale neraz zamestnanie, choroba alebo iné nepredvídané okolností nedovolí ti vykonať tvoje želanie.

Preto ak nemôžeš skutočne prijať Pána Ježiša vo sv. prijímaní, tak aspoň želaj si vo svojom srdci čo možno najčastejšie ho prijímať.

Toto môžeš urobiť s touto odpustkovou modlitbou:

„Ó Ježišu, obraciam sa k svätému bohostánku, kde sa zdržuješ skrytý z lásky ku mne. Aj ja Ťa milujem, Bože môj! Nemôžem Ťa v tejto chvíli prijať vo sv. prijímaní. Príď ma zatiaľ navštíviť Svojou milosťou. Sostúp duchovne do môjho srdca, očisť ho a sprav ho podobným Svojmu. Amen. (300 dní).

Taký spôsob prijatia Pána Ježiša nazývame „duchovné prijímanie“.

Stať sa, že sv. Paulína mala videnie. Zja-

vil sa jej Kristus Pán a mal v rukách dva kalichy.

— Tento zlatý kalich, — povedal Pán Ježiš, — to je sv. prijímanie môjho Tela a Krvi, ktoré tak rada prijímaš. Ale tento strieborný, to je duchovné prijímanie. Prijímaj aj z toho kalicha.

Usiluj sa vždy takýmto spôsobom prijať Pána Ježiša, keď prípadne nemôžeš Ho prijímať vo sv. prijímaní.

Dobre je to urobiť tiež pri návšteve Oltárnej Sviatosti, po zvláštnom spytovaní svedomia a vždy koľko ráz srdce naň povzbudzuje.

Či v šťastí — či v súžení
choď k sv. prijímaniu.
V prvý piatok prijímaj,
večne nebo zarábaj.

V pokušení.

Sv. Peter apoštol povedal, že diabol nás obchádza ako lev ručiaci, hľadajúc koho by pohltil. Veru, diabol nás obchádza a pokúša, aby nás mohol k hriechu zviesť. K tomu užíva naše telo, že rozpaľuje v ňom rôzne hriešne náruživosti, užíva zlých ľudí alebo iné veci na svete, aby nás mohol zviesť k hriechu. Tak vznikne v nás pokušenie k hriechu.

Pokušenie je vlastne nabádanie k hriechu, aké vzniká v našej mysli alebo v našom srdci.

Pokušenie je vonkajšie alebo vnútorné dráždenie na hriech.

Samotné pokušenie nie je ešte hriechom. Stane sa hriechom až vtedy, keď ty ho pripustiš; budeš sa s ním baviť, budeš chcieť pokušenie vykonať. Napr.: ak si prišiel na nečistú myšlienku a začneš hneď na inšie myslieť, tak sa nič nestalo. Ale ak s tou nečistou myšlienkou sa začneš baviť, budeš mať z nej radosť, tak pokušenie stane sa hriechom.

Dobre si uvedom. Pokušenie nie je ani hriechom ani zásluhou. Ale celkom iste bu-

de z toho hriech alebo zásluha. Ak podľahneš, bude hriech, ak premôžeš — zásluha.

Pozor teda. To je tvoj rytiersky súboj. Na teba sa v tom boji celé nebo i peklo pozerá. Ale ak budeš užívať dobré prostriedky, tak nikdy v pokušení nezhrešíš.

Tieto prostriedky sú:

1. Pokušenie hneď odháňaj.

— Kto nezahasi hneď iskru, má požiar, — hovorí porekadlo.

Istá turecká rozprávka hovorí, že prechladnutá ľava prišla k obloku a takto prosila:

— Prosím, otvorte mi trošku dvere, aby som si zohriala len svoj zamrznutý nos! Tu vonku je veľká zima.

Gazdovi bolo ľúto úbohej ľavy, preto jej dovolil vstrčiť dovnútra nos.

Ľava však prosila ďalej, aby jej dovolili zohriať v izbe celú hlavu. Gazda i to jej dovolil a ľava vstrčila do izby hlavu a krk. Lenže po chvíľke už jednu a druhú nohu a nakoniec vošla dovnútra celá.

Keď už bola v teple a sa zohriala, začala po izbe tancovať a vystrájať, čo sa jej páčilo. Pritom zašpinila a zničila nábytok.

To isté býva aj s pokušením. Ak mu dovoľíš vstrčiť iba nos do svojho srdca a duše, tak vojde celé. Zašpiní dušu a zničí v nej milosť Božiu.

2. Pri pokušení hneď sa začni modliť. Hoci i krátko:

„Ježiš!“ (25 dní).

„Ježiš, Mária!“ (300 dní).

„Zachráň ma, ó Ježišu!“ (300 dní) atď.

Pred týmito svätými menami padá čert od strachu tak, ako my pri vybuchnutí bomby.

Hoci len tak, že sa hneď prežehnáš. Lebo sv. križ má veľkú silu proti pokušeniu.

3. Obráť hneď svoje myšlienky na inú vec, najmä na pobožnú. Pamätaj tiež, že Boh je všade a teba vidí.

Ak si nebudeš všímať pokušenia, ono samo utečie.

— Nevšímaj si psa, tak on prestane brechať.

4. Nikdy neostávaj bez práce.

„Nech ťa diabol nájde vždy zamestnaného“, — hovorí sv. Hieronym.

5. A hlavne: „Bedlite a modlite sa, — hovorí Pán Ježiš, — aby ste neprišli do pokušenia.“ (Mt 26, 41).

Medzi mnohými pokušeniami, ktoré napádajú tvoju mladú dušu, najnebezpečnejšie sú pre teba nečisté pokušenia. Ak proti nim nebudeš vedieť bojovať, tak pri väčších pokušeniach ľahko môžeš upadnúť do nečistého hriechu. Do toho hriechu, ktorý je najškaredším pred Bohom, ktorý privádza často k najhanebnejším telesným chorobám.

„Blahoslavení čistého srdca, — hovorí Pán Ježiš, — lebo oni uvidia Boha.“ (Mt 8, 8).

Preto buď anjelom čistoty.

Dám ti zbraň. Užívaj ju a ostaneš čistým.
„Ja chcem byť čistým!“

Budeš, ak vykonáš toto:

1. Často sa spovedaj a pristupuj k sv. prijímaniu.

— Bratia moji! — volá sv. Leonard. — Ak chcete v zhubenom tele čistý život viesť, ak chcete nad pokušením zvíťaziť, často prijímajte chlieb anjelský, lebo on je nebeským liekom proti hriechu.

2. Pamätaj, že tvoje telo je chrámom Duha Svätého. Vysoko si ceň svoje telo. Ono je i chrámom tvojej duše. Nečistota špiní a zneucfuje tvoje telo.

3. Potlač v sebe zvedavosť k nečistým veciam. Zdržuj i myšlienky a oči od nich.

— Zlodej oknom a hriech okom.

4. Nečítaj rozprávky, ktoré rozpaľujú v tebe hriešne náruživosti a nepočúvaj nečisté rozprávky. Nech sú ti ošklivé.

5. Maj dobrých kamarátov, ale od zlých, spustlých ľudí utekaj.

— Jedna prašivá ovca celé stádo nakazí.

6. Chráň sa pijanstva. Pálenka najviac zviedla k nečistým hriechom.

7. Umývaj sa v studenej vode, spi na čerstvom vzduchu. V posteli nevylihuuj, ale hneď vstávaj, keď sa prebudiš.

8. Uctieľvaj svoju Matku, najčistejšiu Panu Máriu. V čas pokušenia Pánu Ježišovi a

Panne Márii sa porúčaj. A každý deň sa modli k sv. Jozefovi, ochrancovi nevinnosti, túto modlitbu:

„Sv. Jozef, otče a ochranca panenských duší, tvojej vernej ochrane bola sverená nevinnosť samá, Ježiš Kristus a Panna panien, Mária. Pre tieto obe najvzácnejšie zálohy Ježiša a Máriu vrúcne Ťa prosím, sprav, aby som od všetkej nečistoty zachránený(á) neporušenou myslou, čistým srdcom a cudným telom vždy v dokonalej čistote slúžil(a) Ježišovi a Márii. Amen. (100 dní raz za deň).

9. A vždy i všade utekaj od všetkého, čo k nečistému hriechu môže ťa pokúšať.

— Kto sa nechce sadzou zafúľať, — hovorí porekadlo, — nesmie sa po komínoch motať.

Odvráť sa hneď a rozhodne od nečistého predmetu a s celou dušou oddaj sa modlitbe alebo práci.

K sv. Augustínovi prišiel istého dňa mládenec, ktorý po dlhý čas žil v nečistom hriechu, padol k nohám svätého a prosil: — Veľký biskup, po celé dni i noci ma trápi nečistý duch. Čo mám robiť, aby som sa od svojho hriechu oslobodil?

— Synu môj, — odpovedal svätý, — nemáš lepšieho prostriedku, ako útek. Utekaj od najmensej príležitosti k nečistému hriechu!

Mladík poslúchol radu svätého biskupa, zanechal spustlých kamarátov, hriešne známosti, pracoval, modlil sa a nečisté pokuše-

nia ho zanechaly. I prišiel zas k svätému a pýtal sa ho, čo má teraz robiť. A svätý mu hovorí:

— Vyhýbaj sa, synu môj, a utekaj pred pokušením čím ďalej. A keby si sa ma sto ráz pýtal, tak ti sto ráz odpoviem: utekaj! Lebo len ten, kto uteká, zachráni sa pred nečistým hriechom.

V pokušení hneď sa modli,
pokušenie odháňaj.
Neostávaj však bez práce
a na smrť vždy pamätaj.

K o n i e c a s l á v a B o h u .

Drahý mladík a dievča!

Podal som ti v krátkosti mnoho rozličných spôsobov, ktorými môžeš Pánu Ježišovi a Panne Márii slúžiť. Radil som ti, ako môžeš získať mnoho milostí Božích, aby si mohol dobre a pobožne žiť. Aby si bol dobrým, vždy lepším a mohol si ľahko zaslúžiť šťastný život vo večnosti.

Teraz na tebe záleží. Smelo ber sa do práce a žatva bude krásna. Isteže nie si schopný všetko, čo je v tejto knižočke napísané, hneď a bez výnimky urobiť, všetky tieto rady splniť, všetky modlitby sa pomodliť. Ale, drahý môj, maj vždy dobrú vôľu a horúce srdce a usiluj sa vždy tým, čo bude milé tvojmu srdcu, potešiť Božské Srdce Pána Ježiša.

Mnohí z tvojich kamarátov myslia len na

figle, na dievčatá, na cigarety, na zábavu, šport a futbal, lenže pritom zabudnú chcieť byť pobožnými. Ty však chceš byť lepším a dokonalejším.

Preto vyber si z tejto knižočky tie kvietky, ktoré sa tebe najlepšie ľúbia. A potom vytrvale sa usiluj starať dobre opatrovať tieto vybrané kvietky. A tak pomalučky kvietok ku kvietku a v tvojom srdci bude celá kytka duševných kvetov, ktoré tvoju dušu urobia krásnou, lepšou a Ježišovi a Panne Márii milou.

Sv. biskup Ignác podstúpil mučenie za cisára Trajana. Zo Sýrie odviedli ho do Ríma, aby ho v aréne divá zver roztrhala. Svätý vedel, čo ho očakáva. Preto na lodi, na ktorej ho preplavovali, napísal listy pre svojich veriacich a v jednom píše: „Som pšeniceou Božou, musia ma zomlieť zuby divej zveri, aby som mohol byť čistým obetným chlebom Kristovým...“

Pán Boh tu na zemi seje ľudské životy. A ony vyrastajú dobré i zlé. No prichodí žatva — smrť. Po žatve Pán Boh vyberie pekné klasy do svojej stodoly a zlé budú pohodené na večný oheň.

Usiluj sa i ty po celý život byť dobrým klasom, pekným zrnom, aby Pán Boh po smrti vzal ťa do svojej sýpky a ponechal tam naveky.

„Ó Mária, sprav, aby som žil(a) v Bohu, s Bohom a pre Boha.“ (300 dní).

OBSAH

Časť I.

<i>PRAMENE MILOSTI BOŽÍCH</i>	5
Modlitba	14
Krátke modlitby	18
Malé tajomstvo	20
Sv. Ruženec	23
Dobrý úmysel	27
Svätá omša	31
Sv. spoveď	39
Každodenné spyt. svedomia	44
Sv. prijímanie	49

Časť II.

<i>AKÝ TVOJ DEŇ — TAKÝ AJ TY</i>	59
Ráno	61
Poludnie	67
Večer	70
Doma	75
Vonku	80
Škola	84
Vždy a všade	92
V šťastí i v biede	100

Vo sviatok i v robotný deň	107
Pri spovedi	115
Pri sv. prijímaní	121
V pokušení	131
Koniec a sláva Bohu	136